І чужому научайтесь, І свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 HEnderson 4-0237 HEnderson 4-0807 УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXII Ч. 111. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ЧЕРВНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 15, 1965 No. 111. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 14 червня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ХВАЛИВ ЛЕТ АСТРОНАВТІВ, гратулював їм та казав, що наименував їх обох підполковниками. Президент відвідав майорів астронавтів Джеймса МекДівітта і Джеймса Г. Вайта в Космічному Центрі в Гюстоні, Тексас, летячи до своєї фарми на відпочинок. Обидва астронавти на пресовій конференції казали, що людина в заводі розв'язала справу, як жити в космічних просторах, а тепер використовує це проктично і астронавти мусять під час довших летів розв'язувати такі прозаїчні справи, як харчі, спання, праця та більше місця в кабіні.

ДЕМОКРАТИ ВЖЕ МАЮТЬ 5-ОХ ПРЕТЕНДЕНТІВ НА КАНДИДАТА НА ПОСАДНИКА НЮ ЙОРКУ, але ще не вирішили, хто з них має найбільші можливості перемогти республіканського кандидата конгресмена Джана В. Ліндсея. Конгресмен Вілліям Ф. Райн вже оголосив свою кандидатуру, бо він плянував кандидувати і проти Роберта Ф. Вагнера, бувши з так зв. реформованих демократів. Між іншими можливими демократичними кандидатами згадують міського контролера Абрагама Д. Біма, окружного прокуратора Френка С. Гогена, президента Міської Ради Пола Р. Скрівейна, голову Федеральної Комісії Рівних Можливостей Ф. Д. Рузвельта молодшого. Радний Пол О'Дваєр також зголосив свою кандидатуру.

60 КАТОЛИКІВ ДЕМОНСТРУВАЛИ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВЦІ В НЮ ЙОРКУ ПЕРЕД ВАТИКАНСЬКИМ ПАВІЛЬЙОНОМ. Демонстрація була не проти Папи Павла VI, тільки проти того, що бруклинський римокатолицький єпископ Браєн Дж. МекЕнтеґарт зарядив закриття шпиталю ім. св. Катерини. Демонстранти мали папері написи про те, що Христос не залишив би хворих, і домагалися, щоб шпиталь продовжував свою діяльність. Виставкова поліція сконфіскувала написи, а демонстранти ввійшли до каплиці Ватиканського Павільйону, де молилися. Нюйоркський кардинал Френсіс Спеллман повідомив в неділю, що не буде закривати шпиталю ім. св. Франсіска в Бронксі і що плянує збудувати новий будинок коштом $20 мільйонів.

СЕНАТОР РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ ДЖЕКОБ К. ДЖЕВІТС ДОМАГАЄТЬСЯ ПЕРЕСЛУХАННЯ В СПРАВІ ЕКОНОМІКИ у зв'язку з недавною заявою голови Ради Федеральної Резерви Віліяма М. Мартина про те, що теперішній стан економіки ЗДА нагадує розвиток економіки з кінця 20-их років, перед великою депресією. Президент Джансон заявив, що економіка цієї країни буде збільшуватися в найближчому часі. Мартин був на конференції з Президентом, але не відкликав своєї заяви щодо майбутности, тільки сказав, що тепер економіка ЗДА збільшується. Внесок Джевітса про переслухання підтримує конгресмен республіканець Томас Б. Куртіс із Мізурі.

У СВІТІ

СОЦІЯЛІСТИЧНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ІТАЛІЇ СКЛАВ ВІЗИТУ ПАПІ ПАВЛОВІ VI. Обраний в грудні минулого року на президента Італійської Республіки лідер Соціял-демократичної партії Джузеппе Саррагат поїхав у парадному поході в минулу суботу 12 червня до Ватикану, як суверенної держави в державі і склав офіційну візиту Папі Павлові VI. В товаристві Саррагата був кол. прем'єр, міністер закордонних справ Амінторе Фанфані. Президента Саррагата прийняли у Ватикані з усіма для таких випадків устійненими традиційними парадами. Саррагат і Павло VI мали 45-хвилинну розмову, після чого Папа прийняв всіх інших членів італійської делегації. Папа дякував Саррагатові за його становище, ще як міністра закордонних справ, в обороні пок. Папи Пія XII, що його таврувала театральна п'єса Рольфа Гохмута „Заступник" в справі жидів за Гітлера. Саррагат конферував також з державним секретарем Ватикану, кард. Амлето Сіконьяні.

ПРЕЗИДЕНТ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ, АЛЕКС КВЕЙСОН САКІ, СТАВ міністром закордонних справ у новому уряді в Гані. Він їздив до Аккри, столиці Гани, викликаний туди президентом Нкрумахом, але вже вернувся до Ню Йорку. Він виконуватиме свої функції президента Генеральної Асамблеї поки на вересневій сесії ОН не виберуть наступного президента, і головуватиме на парадному засіданні Генеральної Асамблеї в Сан Франсіско наприкінці цього місяця з нагоди 20-річчя існування Об'єднаних Націй.

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II СВЯТКУВАЛА В СУБОТУ 12 ЧЕРВНЯ офіційно своє 39-річчя, хоч насправді роковини її народин припадають на 21 квітня. Тепер сполучено традиційну військову параду з 150-літніми роковинами англійсько-німецької перемоги над Наполеоном у битві під Ватерлоо. Летунський показ відкликано внаслідок поганої погоди. Попереднього дня проголошено листу 1.800 осіб, яким королева надала різні титули. Вичислення між ними також 4-ох довголітніх популярно-кабаретових співаків „бітлесів", як „членів Ордену Британської Імперії" спричинило різку критику в різних газетах.

КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ РОЗЗБРОЄННЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ПРИЙНЯЛА 89 голосами без спротиву рішення скликати конференцію для справ роззброєння з участю „всіх країн". Під такою формулою перепачковано пропозицію „невтральних", щоб у конференції роззброєння брав участь також Комуністичний Китай. Названа Комісія складається з усіх 114 членів Об'єднаних Націй: 25 членських держав не були присутні або не голосували — між ними ЗДА, які вважають, що „конференція роззброєння" з поверх 100 учасниками і між ними Комуністичним Китаєм — це буде тільки політичне неповажне збіговище.

47 АЗІЙСЬКО-АФРИКАНСЬКИХ КРАЇН ДАЛИ СВОЮ ЗГОДУ на участь в азійсько-африканській конференції „на вершинах", яка має розпочатися 29 червня ц. р. в Альжирі. Запрошення розіслано до 60-ох країн. 9 африканських держав відмовилися, про кілька держав вже відомо, що від них не прибудуть їхні голови, монархи чи президенти, а нижчі урядовці. СССР забігає за свою участь в тому збіговищі повинними атаками проти „американського імперіялізму"; „Правда" промовчує, що це Пейпінг спротивився участі СССР в тій конференції і закидає це офіційно — Червоні.

ЄГИПЕТ БУЦІМ-ТО ТАКИ ДІСТАНЕ ВІД АМЕРИКИ транспорт харчів і тютюну, вартости 37 мільйонів дол. Стриманий той транспорт після великої, єгипетським урядом зорганізованої демонстрації проти амбасади ЗДА в Каїро та спалення бібліотеки ім. Дж. Ф. Кеннеді. Американська дипломатія вірі сподівається, що відновлення американської допомоги спонукає президента Гамаля Абделя Нассера поводитись пристойніше на африкансько-азійській конференції, яка 29 ц. м. зійдеться в Альжирі.

ПРОМОЦІЯ АСТРОНАВТІВ



Президент Линдон Б. Джансон, відвідавши з кінцем минулого тижня Контрольний Осередок експедицій в космос в Гюстоні, Тексас, підвищив до рангу полковників-лейтенантів доteперішніх майорів, астронавтів Едварда Вайта, Джеймса МекДівітта і Гаса Ґріссома, в оточенні яких, після їхньої промоції, і видно президента Джансона на цій світлині.

Конгрес вирішує справу нового департаменту міських справ

Вашингтон. — Цього тижня під наради Палати Репрезентантів прийде справа створення департаменту міських справ, яка то проблема була в Конгресі під час урядування попереднього президента і досі не була вирішена. Президент Джансон хоче, щоб ця справа була цього року вирішена, бо це вможливило б йому здійснювати його широку програму про велике громадянство. На чолі нового департаменту міських справ стоятиме новий секретар міських справ, який збільшив би число членів. Президентового кабінету. Президент заохочений тим, що цьогорічний Конгрес без більших трудностів здійснює його законопроєкти, хоче натиснути на Конгрес, щоб схвалив новий закон про організацію нового департаменту. Але в політичних колах гадають, що Конгрес дещо охолов у своїй прихильності до Президента, внаслідок того, що немає успіхів в закордонній політиці, головним чином у справі боїв у В'єтнамі та в кризі, що від 24-го квітня існувала в Домініканській Республіці. Покійний президент Джан Ф. Кеннеді вніс був подібний законопроєкт про департамент міських справ, але Конгрес відкинув його в 1962-му році.

Найвищий Суд ЗДА проти телевізійних передач своїх нарад

Вашингтон. — Головний суддя Найвищого Суду ЗДА Ерл Воррен повідомив президента Колюмбія Бродкастінґ Систем д-ра Франка Стентона про те, що Найвищий Суд ЗДА відкидає просьбу цієї радієвої і телевізійної стації і не дозволяє на те, щоб наради Суду могли бути передавані в телевізійній стації. Цей лист опубліковано аж тепер, хоч писаний ще на початку цьогорічної сесії. Головний суддя Воррен писав Стентонові, що це є його думка, але немає сумніву, що й більшість суддів Найвищого Суду так само думають, бо минулого тижня Найвищий Суд ЗДА вирок в справі тексаського вирок в справі тексаського обманця Біллі Сол Естеса тому, що на розправі була чинна телевізійна камера, хоч оскарження проти цього протестував.

Футболісти УСК-у гратимуть з „Ганзою" у фіналі ЗДА

Футбольна дружина Українського Спорт. Клюбу в Ню Йорку, яка здобула в грах за Чашу ЗДА першість Сходу, діждалася вирішення суперника до великого фіналу за чемпіонат і Чашу ЗДА. Цим суперником буде німецька дружина „Ганза" з Шикаго, яка перемогла 4:3 „Кікерс" в одинокій зустрічі Фіналу Заходу, відбутій минулої неділі, 13-го червня у Лос Анджелес. УСК розіграє з „Ганзою" двоє фінальних змагань за першість країни. Одні з них відбудуться напевно в неділю 27-го червня, в Ню Йорку і на них Управа УСК -у відкрила вже передпродаж білетів. Другі змагання будуть розіграні в Шикаго, але їх дата ще не певна. Коли „Ганза" впорається з приготуваннями, ця зустріч могла б відбутися вже в наступну неділю, 20 червня. Якщо б були якісь труднощі, то другі змагання Фіналу будуть визначені в Шикаго в кінці тижня, в якому припадає американське свято 4-го липня.

Минулої п'ятниці, 11-го червня, відбулися в Ню Йорку футбольні змагання двох українців світової слави, а саме „Сантос" з Бразилії і „Мілянo А. К." з Італії, які погодилися на цю зустріч при нагоді їх турне. Змаганням на грищі Трайборо Стадіону приглядалося понад 25-000 осіб, а декілька тисяч любителів футболу вернулися з під брам стадіону, який вже був переповнений. Зустріч цих двох славних дружин закінчилася нерішеною 1:1 після швидкої. Чудової гри. Гра стояла на високому рівні гри.

В змаганнях Міжнародньої Футбольної Ліги минулої неділі занотовано такі вислідки: „Ню Йоркерс" — „Варезе" 2:1 і „Португеза" — Мюнхен 1860" 4:2. На чоло показника висунулася дружина „Ню Йоркерс", яка є збірною НАФСоюзу і має в своєму складі двох змагунів УСК-у Ню Йорк. В середу, 16-го червня відбудуться перші футбольні змагання на новому Шей Стадіоні в Ню Йорку. В них зустрінуться у черговій грі МФЛіги дружини „Вест Гем Юнайтед" (Англія) і „Португеза" (Бразилія).

ПРОТОКОЛ РІЧНИХ НАРАД ГОЛ. УРЯДУ УНСОЮЗУ

Із сьогоднішнім числом „Свободи" починаємо друкувати офіційний Протокол Річних Нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу, що відбулися в тижні від 17 до 21-го травня ц. р. на Союзівці. Друк цього протоколу 4-сторінковими вкладками до щоденника, що є офіційним органом УНСоюзу, потриває приблизно тиждень. Протоколи кожночасних нарад Головного Уряду УНСоюзу, звіти головних урядовців, дебати над ними звітами та нові справи і ухвали є без сумніву найвірнішим дзеркалом цієї всієї організації і тим самим заслуговують на увагу не тільки всіх її членів, але й найширших кіл громадянства.

Візита де Ґолля в Бонні трохи направила відносини між Францією і Німеччиною



Західньо - німецький канцлер Людвіґ Ерґард (зліва) і французький президент Шарль де Голь відповідають на привітання публіки під час зустрічі на летовищі в Бонні.

Бонн. — Французький президент Шарль де Голль відвідав столицю Західньої Німеччини Бонн в минулотижневі п'ятницю і суботу та мав довгі наради з канцлером Людвіґом Ерґардом. Німецький комунікат повідомив про згоду де Голля на конференцію „на верщинах" 6-ох країн Европерської Економічної Спільноти задля переведення їх політичної єдности, однак французький прем'єр Жорж Помпіду заявив, що „нічого остаточно не вирішено" і що така конференція є тільки „одною з можливостей". Франція наполягає, що передумовою для політичного об'єднання Західньої Европи, і то тільки у формі свобідної конфедерації, повинно стати узгіднення хліборобської політики, цін, фінансування сільського господарства, узгіднення с прав торгівлі, промислу і податкової системи. Зате де Голль буцім-то погодився, що у політиці до комуністичних країн треба зовсім інакше і ворожe ставитися до Східньої Німеччини, як штучного твору, що постав із політики СССР на розбиття і ослаблення німецького народу. Західні коментатори стверджують, що хоч між Францією і Західньою Німеччиною далі існують поважні розбіжності у справах підходу до НАТО, до Америки й американської політики в південній Азії та у справі прийняття до европейського концерту держав Британії, проте ці останні відвідини де Голля дещо взаємини між тими двома державами направили.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗАВЕДЕНО ВІЙСЬКОВИЙ ТРІЮМВІРАТ

Сайгон. — Після того, як у п'ятницю мин. тижня, 11-го червня ц. р., зголосив свою димісію прем'єр Фан Гуї Кват, президент Фан Хак Суу і ціла тимчасова законодатна рада, звернувшись до військових лідерів, щоб ті вирішили нову затяжну політичну кризу, склався в минулу неділю 13 червня військовий тріюмвірат — Національний Комітет Проводу. В його проводі став генерал Нгуєн Ван Тіє, який в уряді Фан Гуї Квата був міністром оборони. Він має 43 роки, є католиком і має підтримку однаково збоку сильного південно - в'єтнамського католицького антикомуністичного табору, як і американської амбасади. Віце - маршал Нгуєн Као Кі, командант південно-в'єтнамського летунства, став головою так званої Виконавчої Ради, себто насправді уряду і виконуватиме фактично функції прем'єра, а Нгуєн Гуу Ко став генеральним комісарем збройних сил, чи пак насправді міністром військових справ. Коли попередній прем'єр, Тран Ван Гуонг, відійшов під натиском збоку войовничих буддистів, призначено вищої прем'єр Фан Гуї Кват зріксз під тиском збоку вояовничих католиків. Ці останні закидали прем'єрові, що він надто „м'якій" у відношенні до невтралістів і замало рішучий у веденні війни проти комуністів. він „ліберальним"... в минулому тижні довгі наради з керівними політичними і військовими чинниками. В п'ятницю 11 червня Максвелл Тейлор, звінав на таємному засіданні з'єднаних сенатських Комісій для військових і закордонних справ. Один із сенаторів висловився згодом, що Тейлор „не сказав нічого, що споневно б великим оптимізмом". Максвелл Тейлор, який був головою шефів об'єднаних штабів, зізнавав теж на Крайовій Раді Безпеки, де — під проводом президента Джансона — були, між іншими, державний секретар Дін Раск і секретар оборони Роберт МекНамара.

Комуністична офензива продовжується

Використовуючи дощеву пору року, коли американські летунські дії можуть відбуватися тільки в обмеженому об'ємі, комуністичні партизани продовжують свою офензиву, яка заскочила південно-в'єтнамські й американські кола своїми атаковими. Після того, як південно-в'єтнамське військо відзискало місто Донгсай, що його комуністи здобули були, стравшене порушували й понищили, в'єтнамське військо у томі місті опинилось насправді у стані облоги атакуючими з усіх сторін комуністами. Щодо обостороннх втрат, то все ще подаються суперечні цифри. Комуністи геть розбили 5 куренів державного війська, причому один курінь „зник" і, мабуть, або цілком винищений, або в цілості дістався в комуністичний полон. Кожний з тих куренів нараховував 300 до 500 осіб.

Тейлор вернувся з Вашингтону

Американський амбасадор у Південному В'єтнамі Максвелл Тейлор вернувся вже до Сайгону з Вашингтону, де

„Чудо в Заблудові" біля Білостока

Варшава. — Мешканці Варшави й інших міст у Польщі схвильовані вістками, що біля шляху Більсько-Білосток, за півтори кілометра від Заблудова, двічі появилась постать Матері Божої. Вона буцім-то вперше заповілася через 13-річну дівчину, що з'явиться знову 30-го травня і люди повинні молитися, бо настане велике горе, страшна війна. В неділю 30 травня маси народу поспішали відусіль на те місце. Залярмована комуністична міліція вживала навіть сльозних газів, щоб розпорошити та відстрашити людей, але це їй не вдалося і на шляху зібралося кільканадцять тисяч людей. О год. 6:30 буцім-то небо засяяло і зібраним об'явилась Пречиста Діва. До того місця паломничать тепер люди навіть з далеких околиць, сподіваючись, що знову появиться Діва Марія. Комуністична цензура забороняє поміщувати про це будь-які вістки. Церковні кола, завжди дуже обережні в таких випадках, зберігають мовчанку.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Відбувся IV з'їзд СЗСУ — Селянської Партії

Форт Вейн, Індіяна. (Д. І. Я.) — В днях 29-30-го травня ц. р. відбувся тут 4-ий з'їзд СЗСУ-СП. 29 делегатів від осередків Селянської Партії в ЗДА, Німеччини, Англії і Австралії прослухали і продискутували доповідь про міжнародне становище і завдання української еміграції, про православіє як основу духовости українського народу, та звіти ЦК і фракції СЗСУ-СП в УНРаді про їхню діяльність між третім і четвертим з'їздами організації. У схвалених по доповідях і звітах резолюціях селянський з'їзд закликає Державний Центр Української Народної Республіки й усю українську еміграцію скерувати свою діяльність на допомогу нашому народові в Україні в його боротьбі проти русифікації і комунізації, що їх здійснює большевицька Москва. Активність делегатів з'їзду, які виступали в дискусіях, саме скликання з'їзду, пов'язане з чималими видатками, покритими жертвенними членами організації, вказують, що й на тлі певного збайдужіння еміграції до проблем батьківщини, є ще сили, які живуть інтересами поневолених братів і сестер в Україні. Делегати 4-го з'їзду СЗСУ-СП обрали свої керівні органи. На голову ЦК СЗСУ-СП переобраний В. А. Доленко. На першого заступника голови обраний Ю. С. Семенко, заступником голови на Австралію — відомий діяч Лівобережної України економіст В. С. Дубів, заступником голови на ЗДА — Д. С. Мельник, відповідальним секретарем — М. П. Сакало, технічним — секретарем — В. М. Шевченко. Фінансовий відділ очолив Д. І. Яримоленко з двома членами. До Центрального Комітету обрано також сім осіб — голови крайових комітетів в Англії, Австралії та деяких осередків в ЗДА. Перед початком з'їзду о. Григорій Сіваченко причитав молитву, а після закінчення праці з'їзду його делегати і численні гості пішли в місцеву УАПЦ на панахиду по сл. п. С. В. Петлюрі. Учасники 4-го з'їзду СЗСУ-СП ухвалили видати збірник матеріялів присвячених українському селянському рухові на еміграції та станові селянства в поневоленій большевицькою Москвою Україні.

В ДІТРОЙТІ ВІДБУЛАСЯ ТРЕТЯ ГРАДУАЦІЯ В УВШ

Дітройт. — В неділю 13 червня мала відбутися урочиста градуація 46 учнів Укр. Вищої Школи (Гай скул) Непор. Зачаття в Дітройті. Це вже третій випуск УВШ. В градуаційних торжествах брали участь Високопреподобний о. Микола Когут ЧСВВ — протоігумен ОО. Василіян в ЗДА, та о. Степан Хрепта професор Колегії св. Василія в Стемфорді, Конн. Від учнів прощальної промови виголосили дві найкращі градуантки Леся Ласка та Софія Глова.

Школа існує вже 6 років і є в заряді ОО. Василіян під проводом о. Ігумена Інокентія Лотоцького та Сестер Василіянок під проводом Сестри М. Емелії, директорки школи. Позабучний список градуантів:

Ангелина Аполлонів, Миpон Андраш, Донна Бабак, Христя Бохенська, Ярослав Верещинський, Богдан Витвицький, Олександра Вільховська, Ірина Вірстюк, Софія Возняк, Орест Волощук, Роман Галас, Петро Гнідан, Надія Готра, Ольга Гвоздь, Галя Гінка, Софія Глова, Аллен Деркач, Галя Деркач, Ольга Іванців, Марія Калинчук, Каролина Кісіль, Михайло Кітляк, Соня Ковік, Галя Коновальська, Бен Копитко, Марта Кримарчук, Марія Кушик, Зенон Кушан, Леся Ласка, Рома Лесів, Гандзя Мадич, Микола Марців, Патрик Ничай, Анна Новачок, Ірина Пастух, Анна Саїв, Орест Сенюх, Михайло Сидак, Василь Сопчук, Христя Стельмах, Юрій Тарнавський, Богдан Федорович, Христя Филипів, Марта Хома, Павло Швець і Ірина Янів.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

КІРОВОГРАДСЬКІ ЛИКИ

Кіровоградський завод „Металіст" виробляє так „садові лійки металеві", що геть відрізняються від тих, які ще діди робили.

Лійки, — пише квітневий „Перець", — мають своєрідні ознаки: розбризкують воду в усі боки (течуть); через зливну рурку (носик) вода і не капне; дірочки в розбризкувачі води набиті цвяхом і мають найрізноманітніші розміри та малюнки; лійки мають стільки гострих, незачищених виступів, що брати в руки їх не можна.

...А БАТЬКИ ОХРИСТИЛИ

...Якось Анатоль (керівник комсомолу в Ізмаїльському районі на Одещині) зупинив „газика" (тобто автомашину) на узбіччі і чекав хлопця. Він довго і турботливо розпитував його про дружину, про дитину та батьків"...

Що ж таке трапилося?.. Це розповідає сам Анатоль у статті спеціяльного кореспондента „Молоді України" (число з 22 травня): „Він комсорг школи, викладач; дружина — вчителька. А батьки без їхнього відома охристили дитину. Учителько мало з роботи не звільнили, та й йому перепало".

Далі сам кореспондент пише: „Церков у районі чимало. Віруючих також".

НІ ВІДПОЧИТИ, НІ ПОЇСТИ

Берегове на Закарпатті. Тут будують нову фабрику, щоб використовувати місцеві сировці.

Здалеку, — розказують дописувачі в часописі „Рабочая Газета" з 21 травня, — нашу увагу привертає багаття. Його оточили робітники: гріють руки, печуть солонину.

— Чого це ви, товариші, тут обідаєте? Пішли б у кімнату.

— З радістю, але немає кімнати — відповідають невесело.

Ні відпочити, ні поїсти гарячої страви ніде.

БЕЗ ВІДПОЧИНКУ

В часописі „Рабочая Газета" з 21 травня робітники Пирятинської фабрики меблів Демін, Зозуля, Комісар, Чимилів, Нечипоренко, Гладун, Сергієнко пишуть: „В 1964 році не було жодного місяця, щоб ми не працювали в суботу з продовженням робітним днем і в неділю... В 1965 році — подібна історія.

А побутові умови? „Всюди, куди не глянеш, бруд, пилюга, ями. Провітрювання працює погано. Проблемою стали бочки для питної води. Їх у цеху немає. Щоб задовольнити спрагу, робітник, кидаючи варстат, змушений бігти через двір в інше приміщення, до загального крану".

НЕХІТЬ ДО „ДІЛОВИХ КІНОФІЛЬМІВ

Редактор „Радянської України" (часопис з 23 травня) у своїй передовиці пише, що кіно — це найвпливовіший засіб для ідеологічної роботи, і бештає Львівську, Запорізьку, Донецьку і Вінницьку області за те, що „картини ділових кіножанрів, не абиякої пізнавальної і виховної цінности лежать без руху в схо-

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY. N.J. 07303

Здорова спільнота

Українська національна спільнота в Америці у кожному відношенні здорова й динамічна, з усіми добрими — і злими — прикметами здорової, народоправної громади.

Це ствердження потрібне, бо ще відносно недавно, кілька місяців тому, могло декому здаватись і здавалось, що наша спільнота увійшла в таку кризу, з якої немає виходу і яка мусить скінчитись якщо вже не катастрофою повного розвалу нашої суспільно-організаційної системи, то поважним її захитанням. Ми мали кілька „галасів знечев'я", які розбурхували пристрасті, розпалювали антагонізми, мобілізували „табори", перетворювали на противників і ворогів учорашніх приятелів і взагалі створювали метушню, в якій не один навіть з досвідчених громадських діячів тратив, здавалося, нерви.

Було дві головні і, треба додати, важливі справи, що набло стали „кісткою незгоди" в нашій громаді: справа збирання підписів за створення Українського Католицького Патріярхату і справа нашого відношення до відвідувачів з-поза залізної заслони. Перша справа мала виключно внутрішній характер і практично була тільки справою певної тактики, а не суті. Натомість друга справа, справа відношення до відвідувачів із Совєтського Союзу, хоч також відноситься до тактики, вже заторкує й деякі принципові питання і мала зовнішню ініціятиву. Суперечності у цій другій справі ще тривають, і вони в кожній хвилині можуть дістати нову „поживу", що її цілком певно підготовили і держать в запасі у Москві.

Як згадано, суперечності в цій справі ще далеко не минулися, але, як видно з розвитку подій, і дебат упродовж останніх тижнів, вони вже куди спокійніші, „нормальніші", бо поступово злагіднюються екстреми, привертається пристойний тон, набирає поваги арґументація. Що більше, тут і там спостерігається виразні познаки того, що характеризує кожну добру родину: після більше чи менше припадкової суперечки скріплюються родинні вузли, поглиблюються взаємні почування. Це й доказує, що наша спільнота в своїй основі могутня, здорова і що перед нею велике, світле майбутнє.

600.000 ґрадуантів

У першій половині червня в усіх американських високих школах переводиться майже скрізь однаково „комменсмент" — традиційна церемонія закінчення шкільного року, з роздачею дипломів, титулів і нагород. Відомо, що з кругло півтори тисячі американських коледжів і університетів не всі стоять на однаковому науково-дослідному й навчальному рівні. Різняться вони також надзвичайно числом студентів: коли, наприклад, Американський Інститут для закордонної торгівлі у Фініксі в Арізоні нараховує трохи понад 200 вихованців, то Каліфорнійський університет має їх понад 60.000, а Нюйоркський Міський навіть понад 100.000! У сумі вони випустили цього року близько 650.000 ґрадуантів, з яких 525.000 дістали ступінь „бечелорс" — бакалярів, решта — магістрів і докторів. Це кругло одна четвертина понад двомільйонової армії студентів, що студіювали в минулому році в американських високих школах.

Всі ці молоді люди вливаються автоматично на ринок праці. До тих кругло 600.000 високоосвічених кандидатів на працю треба долучити поважний відсоток 42-мільйонової маси учнів, що, скінчивши 16-ий рік життя, до якого зобов'язує шкільний закон, покидають школу і переходять на заробіткову працю. Можна співчувати тим, які змушені робити це з родинних і матеріяльних причин, бо в наші часи люди без високої і фахової освіти мають чимраз вужчі перспективи. Вони здані на важку фізичну працю, якої — внаслідок процесу автоматизації — стає щораз менше. А просто трагічною є доля неосвічених фізичних робітників у старшому віці.

Очевидно, що чим більші кадри людей з високою освітою, тим більша духова вартість такого народу, тим вища в ньому культура, тим глибша до нього пошана від чужих. Закінчення останнього шкільного року з імпонуючим числом випускників високих шкіл — 6.735 в Нюйоркському міському університеті, 6.570 в Колумбійському, 4.100 в Ратґерському і т. д., — спонукує передусім до заклику на адресу українських батьків та української молоді: Хай не буде українських юнаків і дівчат без високої освіти! Використовуймо всі широкі можливості студіювання і переборюймо всі перешкоди, що стоять на дорозі до високих студій, — воно нам сторицею виплатиться — у духовій сфері, у вмінні користуватись життям і в практичних можливостях заробітку.

ШЕВЧЕНКІВ МОНУМЕНТ У ВАШИНҐТОНІ

Поема ВАТСОНА КІРКОНЕЛЛА

З англійської мови переклав д-р Б. К.

(Дослівний — невіршований — переклад поеми Ватсона Кірконела, написаної спеціяльно з нагоди урочистостей вмурування документів у постамент пам'ятника в суботу, 22-го травня 1965 року, та виголошений Автором під час урочистости. Оригінальний, англійський текст цієї поеми був надрукований в „Свободі" з 25-го травня ц. р. та в англомовному „Українському Тижневику" з 29-го травня 1965).

В цю ніч я пропоную вам безсмертний тост:
Його нації невгасну гордість, палкий порив,
Так чуло втілений у бронзу й мармур
У цьому маєстатному місті Заходу.
Схиляємось перед мармуровою плитою, на якій він стоїть,
Схиляємось до його твердої постави, володарних рук,
До його прозірливих очей, до чола, оберненого до всього світу
Без признаку покірливости від свого простого походження.
Схиляємось перед його візією свого народу,
В його поході до Волі й повної перемоги над неволею,
У визволенні невільника і цілої нації з ярма,
Воскреслої, самодержавної, без ворожого пригноблення.

Цей поет проповідував у гніві, безстрашно й вільно,
Безсмертну справу свободи людини.
Родившися в неволі, як і ввесь його народ,
Він два рази по дванадцять літ ніс ярмо неволі.
Визволений дружніми заходами, вчився мистецтву
І полум'я свого серця виливав у віршах.
Коли ж звернув очі на Україну,
Він залишив набоці романтичні візії,
Які прикривали її села рожевим світлом,
А побачив крізь них глибину страшної ночі,
Безодню страждань, нужди й печалі,
Глибшу від людського жалю й понад рятунок.
Тож його поезія вилилася в могутній клич
До Волі, до визволення поневолених.
Знищення гнізд неволі стало його найдорожчою метою,
Цим запалив він всю Україну вогнем.
Вогні, що запалив він, пішли, як повінь,
І волю здобули невільні в день його смерти.
Мільйони селян оплакували його смерть,
Цього мученика-Лінкольна їх печальної України,
Вздовж великої дороги, стаючи в рядах,
Якою на волах через чорні степи, йшов похід,
З труною, де він — німий і вже нечулий, —
З Москви до Києва був везений шістсот миль.

Він був, без сумніву, тим одним,
Що спас свою націю, її віру в себе від смерти:
Народну мову, що була в зневазі, він взяв, як крицю,
З якої викував вогненний меч;
Свого народу взяв він візії й бажання
І з них створив палаючий вогненний стовп;
Історію народу, заорану ворожим плугом під землю,
І її анали пустив в похід громовими кроками.
Князь Ігор йшов війною, як на забаву, крізь степи,
Героїв кров'ю поїлася земля половецька;
Безстрашний Богдан з державним центром в Чигирині;
Великий Гонта люто мстився в Лебедині,
І долини вкривалися трупом під Берестечком
І на Жовтих Водах;
Тіні героїв і посвяти
Він викликав з давніх, давніх могил
У словах надзвичайної краси,
Щоб піднести славу в пам'яті його нації.

Все ж теперішні страждання затуманюють давню славу.
В шуканнях образів для своїх поем
Він звертався до старих гелленських часів,
І там, як символ долі свого народу,
Знайшов він Прометея, прикованого до скелі,
І лютого чорного орла над ним.

Більше як сто років минуло з часу його смерти,
І все Шевченків дух живий, як і колись,
Він бачить націю свою іще в неволі,
Що вирвалась була на короткий час,ізнов у ланцюгах.
Царський трон змінився на „марксистську культуру";
Чорний царський орел — на червоного хижого яструба;
Прометей все прикований до скелі;
Гнівний козак під партійним замком
Прикований до фабричного станка чи на полі до плуга —
Колгоспний кріпак, фабричний раб.

Тож тримаймо живою поміж вільними людьми
Шевченкову любов до людської свободи.
Як може вийти Україна з неволі,
Коли ввесь світ заклятий тиранією?
Як можемо ми побачити схід сонця Свободи законів,
Коли Европа, Америка, Африка і Азія
Спускаються до кривавого загину,
Плянованого в Москві коло Леніна могили?
Кордони розпачу обставлені лихими псами,
Колючим дротом і мінами обгородили їх пильні доглядачі,
Щоб бути певними при помочі убивчих приладів,
Що Адам не вийде з марксистського раю.
Доля гірка, усім це відомо,
Тої частини світу, що є за залізною завісою.

Шевченко живе, і він не є самітний
В цих гідних пам'ятках із бронзи й каменю.
Його безсмертна поезія завжди хвилює серце,
І в безсмертності мистецтва
Його могутній дух в нашому світі буде жити
І буде будити від безплідного сну ледаче життя.
Будьмо чуйні! Ворог під дверима.
Не даймо, щоб серце Великого Кобзаря розбилося знову!

М. Млаковий

НЕ-РОСІЯНИ — ЦІЛЬ КИТАЙСЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ

Часопис "Staten Island Advance", що обслуговує 200-тисячне населення Стейтен Айленду під Ню Йорком, вмістив 23 травня ц. р. під таким наголовком статтю Горста Петцалла. Вже самий наголовок говорить за себе, а подані в статті відомості про „добросусідські" відносини між двома червоними імперіями — СССР і Китаєм та про намагання останнього вдаряти в найвідчутливіше місце свого противника настільки цікаві, що про них варто дізнатися і читачам „Свободи". Це тим більше, що в статті присвячено значне місце нашому народові, дармащо деякі відомості про нього подано з помилками.

„Своїм систематичним підбурюванням неросійських народів Совєтського Союзу, — пише Петцалл, — червоний Китай ударяє по найвідчутливішому нерву Кремлю... поширюючи свою доктрину визвольних воєн і на совєтські національні меншини, поневолені російським імперіялістичним колоніялізмом".

Автор наводить демографічні дані СССР, зазначаючи, що з 229 мільйонів його населення „понад 100 мільйонів припадає на не-російські групи, а саме (в мільйонах): українці — 37 (?), туркестанці — 13, кавказці 8.5, білоруси — 8 і т. д.

„Протягом історії, — продовжує автор, — багато з цих національних груп плекає ненависть проти росіян ... і під час другої світової війни тисячі українців, кримських татар та калмиків боролися по німецькому боці. Протиросійський спротив продовжувався і в післявоєнні роки. Є відомості, що українські партизани вбили коло 50 совєтських урядовців, починаючи з 1961 року. Саботажі на підприємствах в неросійських районах є частим явищем. У Києві чотири роки тому 33 студенти університету відмовились складати іспити в російській мові, і після їх арешту за ними пропав слід. Наступного дня після їх арешту число „33" намальовано великими літерами чорною фарбою на стінах Київського університету".

„Вліті 1963 року червоні китайці почали пересилати до СССР через кордони в рідко заселену совєтську Азію спеціяльно вишколених агітаторів. Після кількох сутичок між китайськими і совєтськими прикордонними військами Кремль посилив прикордонну сторожу і пересунув ще 5 армійських дивізій за Урал. На протязі сотень миль кордону росіяни побудували на 14 футів висоти огорожі з колючого дроту зі сторожовими баштами та радаровими інсталяціями... Але дві тисячі миль трудно охоронити самою тільки прикордонною сторожею та армійськими дивізіями"... Тому їм на допомогу совєти організують із прикордонного населення „добровільну народну міліцію", а з молоді — батальйони „молодих друзів прикордонної сторожі"...

„Аґітпроп" вживає всіх заходів для посилення антикитайських настроїв. Крім протикитайських статтей у часописах, брошур, плякатів, він випускає серії кінокартин, що їх демонструють у всіх прикордонних районах. Але й аґенти Мао Тсе-тунґа не сплять. Протягом більше як року тонни китайського пропаґандивного матеріялу завезено до Росії в китайських дипломатичних мішках. В Одесі схоплено цілий вантаж пароплава з китайською пропаґандою. Але сотні тисяч брошур проходять, їх посилають поштою совєтським письменникам, інженерам, військовим старшинам та провідникам молоді"..

Ось як живуть червоні сусіди! Читаючи ці інформації, згадуються приманливі совєтські гасла: „Пролетарії всех стран, соєдіняйтесь!", „Далой капіталізм с єго нєізбєжнимі войнамі!", „Ми новий безклассовий мір построім!", „Да здравствует дружба народов!", „Да здравствует міровая революція!" і т. д. Яке все це обманливе! Прообраз того єднання працюючих, дружби народів, безклясового світу бачимо в сусідських стосунках червоних імперій з огорожами із колючого дроту на кордонах поміж ними, з радаровими інсталяціями та посиленими прикордонними сторожами — явище, яке є вже спеціяльно витвором будови комуністичного „нового світу", бо в старому, капіталістичному — воно нечуване!

А всередині червоних імперій — у їх „безклясовому суспільстві" фактично постали дві кляси: упривілейована комуністична, яка диктує та розкошує, і безправна безпартійна маса народу, яка тяжко працює, живе в мізерії і завжди одноголосно голосує! А замість дружби націй — їх плянова ліквідація! І в ім'я цієї побудови комуністичного „нового міра" вимордувано десятки мільйонів народу по в'язницях ЧК-ГПУ-НКВД-МВД, штучно зорганізованим голодом, засланнями до таборів невільничої праці тощо, і цей ґеносид триває й далі.

Дуже шкода, що Петцалл, подаючи такі цікаві інформації і маркуючи проблему поневолених націй, як найвідчутливіший нерв червоної Москви, не зробив висновку, який сам собою напрошується, а саме: що навіть червоний Китай звернув увагу на Ахіллову п'яту свого комсусіда і б'є по ній з метою ослабити противника. То чого ж не бачать (а чи не хочуть бачити?) цієї п'яти червоної Москви провідники світу, ті самі провідники, які ліквідують відносне поневолення націй в Африці та Азії, але ні словом не заікнуться про модерне поневолення націй в Совєтському Союзі, щоб таким чином прискорити руїну цієї сучасної червоної в'язниці народів.

І. Світ

„СЕРЦЯ І БУРЕВІЇ"

Українських книжок про Далекий Схід і Азію взагалі маємо обмаль та й відомі вони обмеженій групі читачів. Тому ми були дуже втішені появою книжки В. Несторовича — „Серця і буревії"*. Це — перша спроба написати й видати більшу книжку, і, треба сказати, дуже успішна спроба. Ми віддавна знаємо автора, як публіциста та доброго журналіста, йому належить також ряд новель і коротких оповідань.

У пресі вже були і рецензії на цю книжку, дбайливо написану та гарно оформлену. Тож ми не будемо переказувати її змісту або робити оцінку її літературних якостей. Наша ціль — підкреслити її значення як історичного документу про певні події, що відбулися на Уссурійщині, Зеленому Клині, або Зеленій Україні.

Яких п'ятдесят літ тому вийшли друком у Галичині цікаві подорожні враження під назвою „Листи з чужини", в яких описано життя наших переселенців на Далекому Сході. В 1907 р. журналіст Штенфельд видрукував у Харбіні, в Манджурії, свої враження з подорожі по Уссурійщині і дав цікавий опис м. Микольська - Уссурійського, тоді дуже малого містечка, яке він порівняв з Гадячем: його базаром, селянами, возами, горами кавунів та городини. Це місто є головною сценою, на якій відбувалися події, описані в „Серцях і буревіях".

У 1930-их роках вийшла в Харбіні у перекладі на російську мову повість Ф. Даниленка — „Олексій Супрун", присвячена українцям Амурщини. Українського тексту її ще не видано.

Мало відомий далекосхідній драматург Йосип Якимів присвятив кілька п'єс нашим тамошнім землякам. Його п'єси не раз виставлялося в різних містах Далекого Сходу. Однак, тільки після появи „Тигроловів" І. Багряного в українській і інших мовах зеленоклинівські українці дістали увагу широких кіл українського і чужинецького читача. І. Багряний під час свого перебування в Америці втаємничив нас, що плянує написати другу частину „Тигроловів" про життя та пригоди героїв цієї повісти після втечі до Манджурії. Але доля не дозволила йому здійснити цей плян.

Інтерес до наших людей на Далекому Сході завжди був досить великий у нашої публіки, зокрема письменників, свідченням чого є листи Ю. Липи та У. Самчука, надіслані в 1930-их роках до автора цієї статті. У. Самчук навіть збирався був приїхати до Харбіну, щоб зібрати матеріяли і написати повість.

Ми мали приємність прочитати „Серця і буревії" ще в рукописі і листуватися досить багато з В. Несторовичем про насвітлення окремих подій, і тому ця книжка має для нас особливе значення.

Окремі персонажі повісти, не заховані під прибраними прізвищами, нам особисто були добре відомі, наприклад, учитель А. Клюк, автор „Історії українського народу" (видання Української Манджурської Окружної Ради, 1920 р.), який написав ряд статтей, надрукованих у „Шляху" в Зальцбурґу 1920 р. та в „Літопису", Берлін 1924 р.

Цікава постать дівчини Ніни, нареченої А. Клюка, мати якої була японка. Далекий Схід знав багато дівчат та хлопців, матері яких були японки. У 1918 р. в Владивостоку я мав приятеля якраз такого роду. Вони відзначалися якоюсь особливою красою обличчя.

Роман - хроніка В. Несторовича дає багато цікавих описів українського громадського життя в малому містечку Уссурійщини, де пізніше діяв Український Національний комітет, членів якого у 1923-24 рр. суджено в Читі за „контрреволюцію та спробу відірвати Далекий Схід від Росії й передати (?) його японським та американським капіталістам".

Згадано там постать Неділка - Борковського, якого ми бачили останній раз у Харбіні перед його від'їздом до Галичини, отамана Семьонова, який старався дістати підтримку українців для боротьби проти червоних. Ця постать викликала свого часу багато суперечних чуток та спорів, але до кінця 1930 р. він був прихильний до українців, хоч пізніше змінив своє оточення та орієнтацію. Його розстріляли в Москві в 1946 або наприкінці 1945 року.

У Микольську, Хабаровську, Благовіщенську, Читі та у Владивостоці бурхливо розвивалось українське життя, поставали організації. Люди жили вістками з України й турбувалися нею, а молодь їхала туди, щоб своїм життям боронити свободу.

В. Несторович у своєму романі розповідає про різні пригоди своїх героїв у змінливій, барвистій дійсності тих часів на тлі альянтської інтервенції, калейдоскопічних змін урядів, боротьби партизанів, яких червоні старалися взяти під свою контролю, а опісля майже всіх знищили. Про партизана Шевченка і його бойову діяльність існують різні погляди серед совєтських істо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ірина Книш

ЖИТТЯ І ЛЕҐЕНДА ОЛЕНИ СТЕПАНІВНИ

(1)

I

Був січень 1915-го року. На засніжених вулицях Відня прохожі звертали увагу на молоденького кадета в сірому з грубого сукна військовому плащі із зеленими вилогами. Синьо-жовтий бантик на його шапці вказував, що це — Український Січовий Стрілець. Зустрічні, помітивши, як він справно салютує старшинам і відповідає на привіти воякам, вдивлялися в уродливе дитяче личко й дивувались, як це приймають у військо таких хлопчаків.

Молоденький вояк знайшов адресу редакції „Українішес Кореспонденц Блятт" і ввійшов до кімнати. Привітавшись, став розпитувати про втікачів із Галичини, може в редакції є список тих українців. Замість відповіді всі насторожено глянули на юнака, а хтось запитав:

— Скільки ж тобі, хлопче, років?

— Я — дівчина! — сміючись, відповів кадет. Було видно, що таке траплялось часто, і вона до цього звикла.

Незабаром віденські газети відкрили читачам особу дивного кадета. І так „Нойє Вінер Таґблятт" у 13-му числі з 13 січня доносив під великим наголовком „Українка - герой":

„Кілька днів гостює у Відні молоденька дівчина, яка з любови до батьківщини, переборовши тисячі труднощів, виконує військову службу серед Українських Січових Стрільців і за відвагу в битвах була відзначена медалею хоробрости. Панна Олена Степанівна, студентка львівського університету, ця смілива дівчина, має вже ступінь кадета й напевно здобуде вищу старшинську ранґу, коли усунуть усі труднощі, що їй, як жінці, перешкоджають. Єдина в Европі ця молоденька дівчина-кадет від самого початку війни перебуває в чинній армії... Разом із іншими Січовими Стрільцями її посилано на патрулі, вона боролася в окопах і навіть кілька разів брала участь в атаках московських позицій. Панна Степанівна до цієї пори не була ще ранена, а коротку відпустку на Різдвяні Свята використала на розшуки своїх родичів, які втекли з Галичини, де у Вишнівчику її батько був українським (в оригіналі — „руським") священиком..."

За цим загальним вступом німецька газета подала інтерв'ю, в якому Олена Степанівна згадала про свою участь в організації Українських Січових Стрільців у Львові, що мала своєю ціллю визволяти Україну з-під московського ярма. Вона наводила приклади, як тяжко було дівчатам знайти признання за їхню військову службу, скільки їй самій потрібно було вжити зусиль, щоб добитися права стати фронтовиком. Їй спершу дозволили бути доглядачкою ранених. „А я хотіла боротися, — продовжувала Степанівна свою розповідь. — Спершу я мусіла вдоволитися тим, що мені дозволено брати участь у військових вправах. 29-го вересня відійшла остання сотня Українських Січових Стрільців у поле проти ворога. Я ще раз просила, щоб мені дозволено піти з нею як чинний січовик, і врешті мою волю вволено".

„Під час утяжливих маршів я була в найкращій злагоді з моїми товаришами. Я не мала ніяких привілеїв та полегш, мене не звільняли від ніякої патрулі, від ніякої варти — і саме цього я бажала. Та ні разу я не чула натяків, не завважила нетакту супроти мене. І я з моїми товаришами по правді ділила всю долю й недолю. Командант нашої сотні вкоротці іменував мене десятником, і мене призначено на інструктора свіжих українських охотників. Під час 5-денного відпочинку в Сент Мікльоші я своєю особистою витривалістю зуміла повірених моїй опіці довести до такого воєнного запалу, що капітан Б. почав відтоді вважати мене за рівновартісну з моїми товаришами-мужчинами.

„Як командант патруль я мала нагоді віддати добрі услуги в боях у Карпатах. У просмику Вишків ми перший раз пройшли ворожий вогонь. І в глибині серця я незвичайно раділа тою небезпекою, що її ми перебули дуже щасливо, бо ніхто з нашого малого відділу не був поранений, а я могла команді 131-ої бриґади, до якої ми були приділені, принести дуже важливі відомості про силу й рухи ворога. І з тої пори командант бриґади став нас дуже часто вживати для найтяжчих і найнебезпечніших завдань. Іноді ми були охороною для гармат, іноді як передня або задня сторожа; нас також висилано як розвідочні патрулі. 10-го листопада наш відділ виконав окружну атаку на москалів коло горбка Комарника. Москалів побито, в чому велика заслуга Українських Січових Стрільців. Після цієї битви мене предложено до відзначення, і генерал Фляйшман у місцевості Аннаберґу, виголосивши урочисту промову, вручив мені медалю за хоробрість, а приявні під час того військові відділи віддали мені честь дефілядою. Зі зворушення я мало не розплакалась, але власне тому, що я жінка, я всіми силами здержала сльози і подякувала за віддану пошану лише військовим полковникам".

Панна Степанівна під час цієї розповіді була помітно схвильована. Згадка про віддану їй військову честь зворушила її. Вона опустила очі й вела далі:

„Незадовго після того іменовано мене фельдфебелем, а зараз за тим отримала я відзнаку кадета. Під моєю безпосередньою командою були переважно гуцули, які вмить сповняли кожний мій наказ і тим незвичайно облегшували мені виконування команди. І ніколи я не мусіла їх сварити або карати, хоч безперечно це зробила б, коли б була на те потреба. При тому, поминаючи небезпеки, ми взяли на себе величезні труди, відбуваючи надмірно утяжливі марші. І так, наприклад, за один день ми пройшли 56 кілометрів. Я була вкрай знесилена, так само як і мої товариші, але власне тому, що я жінка, я не хотіла того показувати. А це вплинуло так підбадьорююче на людей, що вони забули про перевтому й труди. В шанцях я стріляла разом з усіми, і, як здається, досить влучно. Та найприкрішим для мене було те, що кожночасно всі на мене витріщували очі й подивляли"...

Тут перервала панна Степанівна свою розповідь заввагою: „Одначе все це може виглядати банально", — і засміялась.

„Я пережила дуже багато, — продовжувала вона, — бачила багато гарного й ще більше страшного, та коли приходиться оповідати про все це, твориться суміш, а до того я замало володію німецькою мовою, щоб могла все докладно з'ясувати..."

Проте, репортер завважує, що німецька мова панни Степанівни хоч і не дуже плавна, але добірна, з вишуканими висловами. До того вся її поведінка не має нічого з перебільшення або чванливости. Він підкреслює, що „кадет Степанівна від початку до кінця інтерв'ю зраджувала дівочу стриманість і скромність, паленіла на слова признання для її незвичайних учинків і з чарівною усмішкою боронилася проти таких похвал..."

Не забракло в газеті й захоплень для жіночої вроди панни Степанівни, якої не притьмив військовий однострій: „Уніформу свою носить вона як щось зовсім природне. Це є шорсткий, „комісний" мундир, який мусів витримати безнастанні марші серед порохів і болота, службу в окопах, широкі штани, обтягнуті внизу камашами, і комісні черевики, що зраджували малу стопу. На комірі відзнака її військового ступня. При боці довга шабля з підофіцерським портопе".

В кінці було зазначено, що ця чудова й геройська українка 16 січня вертається на фронт.

Так писали віденські часописи, а за ними й вся европейська та заокеанська преса. Популярними стали світлини вродливої дівчини у військовому мундирі й шапці Українських Січових Стрільців.

(Далі буде)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 17-го ДО 21-го ТРАВНЯ 1965 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

I

Перший день нарад

Понеділок 17 травня 1965 р.

Згідно з вимогою 32-го параграфу статуту, в днях від 17-го до 21-го травня 1965 року відбулося в приміщеннях „Союзівки" чергове Звичайне Річне Засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу.

В нарадах взяли участь члени Головного Уряду, тобто Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головної Ради і Головний редактор органу „Свобода", а саме:

Головний Екзекутивний Комітет: Головний предсідник Иосип Лисогір, заступник головного предсідника Степан Куропась, заступниця головного предсідника Анна Герман, головний секретар Ярослав Падох, головний касир Роман Слободян.

Головна Контрольна Комісія: предсідник д-р Володимир Галан, секретар Петро Пуцило та члени Іван Кокольський, Іван Іванчук. Заступник предсідника, інж. Володимир Коссар, ізза недуги не брав участи в нарадах.

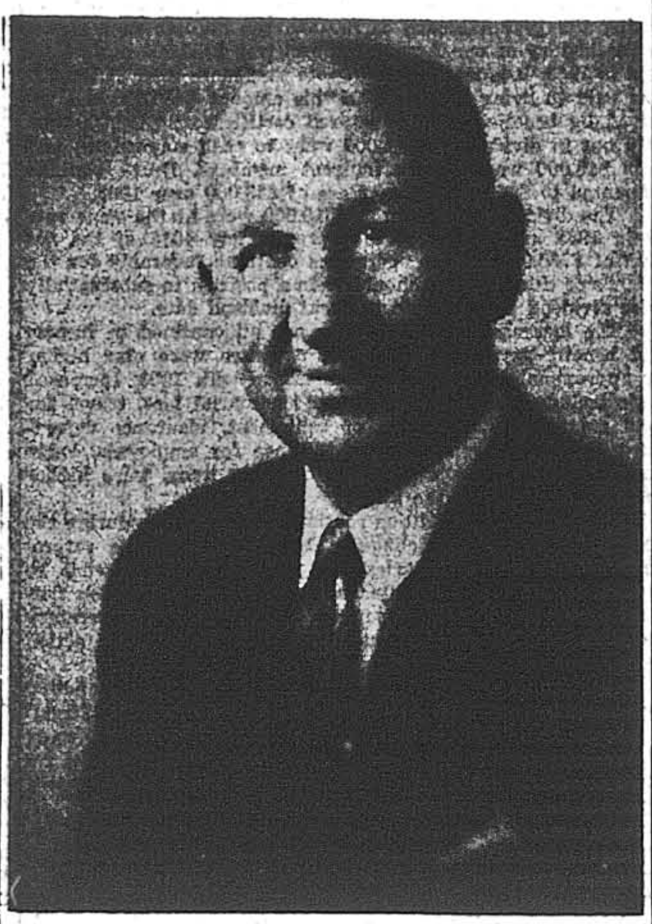
Головна Рада: Богдан Зорич, Ярослав Гук, Тарас Шпікула, Дмитро Шмагала, Василь Гузар, Андрій Джула, Анна Чопик, Іван Одежинський, Галина Олек, Осипа Олінкевич, Мирон Куронась, Марія Демидчук, Олена Штогрин. Богдан Мельник недугою виправдав свою неприявність.

Головний Редактор „Свободи": Антін Драган.

Крім названих членів Головного Уряду на деяких сесіях були приявні обласні організатори Володимир Гірняк і Степан Гавриш.

I. ВІДКРИТТЯ ЗАСІДАННЯ І ПРИЙНЯТТЯ ПОРЯДКУ НАРАД

У понеділок 17 травня 1965 р., о год 10.15 ранку, у приявности вищезгаданих осіб головний предсідник Иосип Лисогір відкрив наради, після чого, приявні по традиції, стоючи, відспівали український і американський гимни. По цьому головний предсідник привітав приявних, висловивши радість зі зустрічі з ними та водночас висказав почуття смутку з приводу неприявности двох членів Головного Уряду, гол. контролера інж. Володимира Коссара та гол. радного Богдана Мельника, яким недуга не дозволила прибути на наради. Він побажав їм швидкого повороту до повного здоров'я й до його побажання прилучилися всі приявні, підписавши відповідні письмові привіти обом неприявним головним урядовцям. Після цього формального відкриття нарад, гол. предсідник виголосив наступне привітальне слово:



Иосип Лисогір
головний предсідник УНС



ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ під час цьогорічних нарад, що відбулися на „Союзівці" в тижні від 17-го до 21-го травня включно. Наради започатковано короткою церемонією, віддавши поклін найбільшому Синові України і патронові УНСоюзу Тарасові Шевченкові. Під час церемонії покладено вінок живих квітів біля пам'ятника Шевченкові. На фото, зняте біля пам'ятника Шевченкові під час церемонії, видно погруддя Шевченка на високому п'єдесталі. Пам'ятник виконав світової слави український скульптор Олександер Архипенко. Біля пам'ятника в першому ряді (зліва) стоять: головні радні Олена Штогрин і Марія Демидчук, за ними гол. радна Олена Олек та гол. контролер Петро Пуцило, дальше голова Головної Контрольної Комісії д-р Володимир Галан, головний касир Роман Слободян і головний предсідник Иосип Лисогір, а дальше: заступники гол. предсідника інж. Степан Куропась та Анна Герман, гол. секретар д-р Ярослав Падох, гол. контролер Іван В. Іванчук і гол. радні Осипа Олінкевич та адв. Анна Чопик. У другому ряді (зліва) стоять: гол. радні Іван Одежинський, Богдан Зорич, Дмитро Шмагала, Андрій Джула і Василь Гуссар, а дальше: гол. радний Тарас Шпікула, гол. контролер Іван Кокольський, гол. радні проф. Мирон Куропась і Ярослав Гук та ред. Антін Драган. Немає на фотознімці неприявних на нарадах гол. контролера інж. Володимира Коссара і гол. радного Богдана Мельника, як і зайнятих у тому часі іншими справами управителів „Союзівки" Данила Слободяна і Володимира Кваса, які під час нарад звітували та відповідали на запити в дискусії над їх звітами.

Вступне слово головного предсідника Йосипа Лисогора

Пані й Панове, Головні Урядовці УНСоюзу!

Ми зібралися сьогодні тут згідно з постановами нашого статуту, щоб переглянути нашу діяльність за минулий рік та схвалити її програму на цей рік. Зустрічаємося на тлі хвилюючих і навіть провіщальних подій. Світ довкола нас виглядає, наче б був у ферменті більше, ніж будь-коли в історії. Переживаємо не тільки те, що називають експльозією людности, але рівночасно й експльозії в підходах до проблем виховання, релігії, соціяльних реформ, політики, подорожування, торгівлі, дослідів, медицини та відношення людини до себе самої. Всі фази діяльности підлягають змінам, як людство шукає остаточної відповіді на зміни в умовинах. Підхід до розв'язки є часом сміливий і рішучий, але занадто часто він несміливий і невідповідний.

Наші проблеми в Союзі подивугідно відповідають проблемам людства, як цілости. Ми вітально зацікавлені добробутом кожного і всіх наших членів, як і всієї нашої спільноти. Ці самі проблеми, що стоять перед нашими федеральними, стейтовими і міськими урядами, а саме: здоров'я, освіта, безпека та моральний і економічний добробут кожного громадянина і кожної громади, є також нашими проблемами. Величанські зусилля, що їх започатковано або плянується започаткувати для усунення убогости, для полегшення терпінь хворих забезпеченням їх кращою медичною опікою, для усунення перегород соціяльної несправедливости і дискримінації, для виховання, вишкілу й опіки над нашою молоддю, для забезпечення відповідними мешкальними й відпочинковими удогідненнями, для збільшення і поліпшення можливостей праці, всі з цих цілей, що їх президент Джансон намітив для Величного Суспільства, є й були цілями УНС від самого початку його заснування сімдесят один рік тому.

Але це ще не все, що ми намагалися зробити. Саме в цій хвилині історії на політичній сцені світу розгортається напружена драма, яка легко могла б привести до катастрофи. Московський і китайський комуністичний імперіялізм, який мав замітні успіхи завдяки індіферентности й фальшивій інтерпретації з боку Заходу, тепер натрапляє на рішучий спротив з боку американських збройних сил на побоєвищах. Ми приглядаємось цій драмі з великим жалем, бо це є трагедія, яку наш Союз і наші публікації передбачували вже перед десятиріччями. Хотілося б пригадати: „Я казав, що так буде", але тепер не час на таку лицарську реакцію. Навпаки, теперішня ситуація повинна ще тільки скріпити нашу рішучість продовжувати боротьбу за наші принципи і наші вірування із ще більшим запалом та ще більшою напругою, ніж досі.

Студіюючи історію наших земляків, ми приходимо до висновку, що українці це подивугідний нарід. Від майже сто років, де б вони не поселились у вільному світі: в Північній чи Південній Америці, в Австралії чи в Европі, вони творили і залишились солідною демократичною групою християн, глибоко релігійних, послушних законові, надзвичайно працьовитих і самопевних. Наші земляки в Україні, в моїй опінії, такі самі, хоч тепер і безсильні, щоб взяти свою долю в свої руки. Подумаймо тільки хвилину над пережиттями і відданістю найбільшого сьогодні між живими українського мученика кардинала Йосифа Сліпого, щоб переконатись, що Україна і український нарід ані не покорені, ані не навернені на безбожництво — вони поневолені Москвою.

Ми твердили і твердимо, що тривкий мир у світі можна досягнути тільки тоді, як усі нації будуть вільні і незалежні. Ми твердили і твердимо, що комуно-московський імперіялізм є головним ворогом такого ладу в світі, якого прагнуть вільні люди, тому отже імперативом є розвалити цю імперію та визволити Україну і всі поневолені Москвою народи. Елімінація комуно-московської експлуатації не-російських народів є абсолютною передумовою тривкого миру в світі. Цей самий принцип відноситься й до комуно-китайського імперіялізму.

Наше становище проти комунізму було й є ясне та зрозуміле. В минулому здавалося, що ми в цьому самі. Але сьогодні обставини змінилися. Все більше й більше наших лідерів у столиці країни, в Об'єднаних Націях та закордоном користаються тією мовою, тими аргументами і тими ідеями, що їх ми голосили ввесь час. А від початку цього року наш уряд у Вашингтоні вже не тільки говорить, але й діє.

Було б з мого боку самохвальбою твердити, що українці відповідальні за ці зміни в ситуації. Але було б однаково нереалістичним переочувати наш вклад у теперішню політику.

Це мої вступні завваги могли б до деякої міри видаватись невластивими, чи такими, що відбігають від проблем на нашому порядку — огляду активности Союзу. Проте, в своїй власній душі я вважаю за неможливе мислити про нашу організацію із виключенням її зв'язку і відношення до 190 мільйонів американців, 20 мільйонів канадійців та около 50 мільйонів наших українських земляків в Україні та в інших країнах світу суших. Кількість нашого членства, розміри наших ресурсів та наші досягнення стягнули на нас увагу українського світу. Подобається нам це чи ні, ми не можемо оминути критичного розгляду.

Тому то, на наших нарадах цього тижня ми мусимо зосереджувати нашу увагу не тільки на таких матеріяльних аспектах, як збільшення кількости членства, фінансовий ріст та кількість наших публікацій, але ми мусимо знову активно потвердити нашу відданість принципам, на яких наші батьки-піонери заснували цей Союз. Що ми зробимо і чого ми не вчинемо під час нарад цього тижня, матиме свій позитивний чи негативний відгомін не тільки в нашій власній Громаді, але до деякої міри й серед українського народу та серед українських поселенців у всьому світі.

Тепер, згідно з нашою традицією, пом'янімо вставанням з місць та хвилиною мовчанки усіх тих наших членів, що у звітовому часі відійшли від нас у вічність, і опісля підемо до пам'ятника Шевченкові на цьому нашому шматку України на вільній американській землі, щоб віддати поклін Кобзареві України, незрівняному патріотові і борцеві за волю, нашому Патронові.

Ladies and Gentlemen:

We have assembled here today as prescribed by our Constitution and By-Laws for the purpose of reviewing our activities of the past year and approving a program for this year. We meet against a background of exciting and even ominous events. The world around us seems to be in ferment more than ever before in history. We not only have a population explosion but parellel explosions in the approaches to the problems of education, religion, social reforms, politics, travel, commerce, research, medicine, and man's relation to himself. Every phase of activity is in flux as humanity searches for definitive answers to changing conditions. The approach to solutions at times is bold and determined but all too often it is hesitant and inadequate.

Our problems in Soyuz parellel, to a surprising degree, the problems of mankind as a whole. We are vitally concerned with the welfare of each and every member of our Association and our community. The very same problems that face our federal, state, and local governments, namely the health, education, safety, and the moral and economic well-being of every citizen and each community, are also our problems. The gigantic efforts and projects that have been or will be launched to eliminate poverty, to alleviate the suffering of those in poor health by providing better medical care, to break down the bars of social injustice and discrimination, to educate, train, and care for our youth, to provide adequate housing and recreation facilities, to improve employment opportunities, all of these goals which President Johnson has set for the Great Society, are and have been the goals of the UNA since it was founded seventy-one years ago.

But that is not all that we have tried to do. At this very moment in history a tense drama is unfolding on the world political stage which could very well lead to a holocaust. Russian and Chinese communist imperialism which has been remarkably successful because of indifference and misinterpretation on the part of the free world is being firmly challenged on the field of battle by the United States military forces. We view this scene with great sorrow because it is a tragedy that our Association and our press foresaw a number of decades ago. It is tempting to want to say "I told you so," but the occasion is not one for such cavalier reaction. On the contrary, the present situation should strengthen our resolve to carry on the fight for our principles and beliefs with greater zeal and more intensely than ever before.

As we study the history of our kinsmen, we are forced to the conclusion that Ukrainians are a remarkable people. For nearly a hundred years wherever they may have settled in the free world, in North or South America, in Australia, or in Europe they formed and remain a solid democratic group of Christians who are deeply religious, law abiding, unusually industrious, and extremely self-reliant. Our kinsmen in Ukraine, though powerless at present to guide their own destinies are, in my opinion, no less so. We have only to ponder for a moment on the experience and the dedication of today's greatest living Ukrainian martyr, Cardinal Joseph Slipy, to be convinced that Ukraine and the Ukrainian people are neither submerged nor converted to godlessness—they are enslaved by Moscow.

It is and has been our contention that permanent world peace can be achieved only if all nations are free and independent. It is and has been our contention that since Russian communist imperialism is the prime enemy of a world order that free people yearn for, it is imperative to break up that empire and that Ukraine and other captive nations imprisoned by Moscow be freed. The elimination of Russian communist exploitation of non-Russian peoples is an absolute pre-requisite for permanent world peace. The same principle holds true for Chinese Communist imperialism.

Our stand against communism has been and is clear and undeviating. In the past it seemed that we were alone. But today the situation is changing. More and more, our leaders in the nation's capital, in the United Nations, and abroad, are using the language, arguments and ideas that we advocated all along. And since the beginning of this year, our government in Washington is not only talking but acting.

It would be presumptuous on my part to maintain that we Ukrainians were responsible for these changing attitudes. But it would be equally unrealistic to overlook our contribution to the present policy.

These opening remarks to some extent might be considered inappropriate or to have strayed from the problem at hand—the review of our Soyuz activities. However, in my own mind I find it impossible to think of our organization and exclude its impact upon, and concern with, 190 million Americans, 20 million Canadians, and over 50,000,000 Ukrainian kinsmen in their homeland and other countries of the world. The size of our membership, our resources, and our accomplishments have drawn the Ukrainian world spotlight upon us. Whether we like it or not, we can not flinch from this scrutiny. That is our destiny as Americans and Canadians of Ukrainian ancestry.

At our meeting this week we, therefore, must not only concentrate on the material aspects such as membership gains, financial growth, and the quantity of publications, but we must reaffirm by action our dedication to the principles upon which our pioneer forefathers founded this Association. What we do or do not do at these sessions this week will have its positive or negative reactions not only in our own communities but to some degree whenever people of Ukrainian descent reside.

As is our custom, we will now proceed to the Shevchenko monument on our grounds to pay our respects to the Bard of Ukraine, a renowned patriot and fighter for freedom, and our patron—Taras Shevchenko.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТИ ПАТРОНА УНСОЮЗУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Після вступної промови головного предсідника учасники нарад пішли під пам'ятник Тарасові Шевченкові, роботи покійного різьбаря Олександра Архипенка, біля якого складено китицю квітів та виконано пам'яткову знимку.

ПРИЙНЯТТЯ ПОРЯДКУ НАРАД

Після поклону Тарасові Шевченкові біля його пам'ятника, головні урядовці повернулись на залю нарад, щоб їх продовжувати. Приступлено до схвалення порядку нарад. Гол. предсідник запропонував традиційний порядок нарад, за яким відбувалися раніші річні наради Головного Уряду. Д-р В. Галан запропонував зміну в тому напрямі, щоб звіт Головної Контрольної Комісії пересунути на дальший плян, після звітів усіх головних урядовців, мотивуючи тим, що Контрольна Комісія, звітуючи, знатиме всі звіти головних урядовців. Цю пропозицію, піддержану гол. контролером Петром Пуцилом, принято. **Схвалений порядок нарад є наступний:**

ПОРЯДОК НАРАД

I. Відкриття засідання і прийняття порядку нарад.
II. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету:
1) Головного предсідника Иосипа Лисогора;
2) Заступника гол. предсідника інж. Степана Куропася;
3) Заступниці гол. предсідника Анни Герман;
4) Головного секретаря Ярослава Падоха;
5) Головного касира Романа Слободяна.
III. Звіт головного редактора органу УНСоюзу „Свобода" — Антона Драгана.
IV. Звіти членів Головної Ради:
1) Богдана Зорича;
2) Богдана Мельника;
3) Ярослава Гука;
4) Тараса Шпікули;
5) Дмитра Шмагали;
6) Василя Гузара;
7) Андрія Джули;
8) Анни Чопик;
9) Івана Одежинського;
10) Олени Олек;
11) Осипи Олінкевич;
12) Мирона Куропася;
13) Марії Демидчук;
14) Олени Штогрин.
V. Звіти управителів „Союзівки":
1) Володимира Кваса;
2) Данила Слободяна.
VI. Звіт Головної Контрольної Комісії.
VII. Звіти членів Головної Контрольної Комісії:
1) Голови д-ра Володимира Галана;
2) Заст. голови інж. Володимира Коссара;
3) Секретаря Петра Пуцила;
4) Івана Кокольського;
5) Івана В. Іванчука.
VIII. Дискусія над звітами.
IX. Прийняття звітів.
X. Доповіді членів Екзекутиви про майбутню працю з дискусією, при співучасти обласних організаторів Володимира Гірняка і Степана Гавриша.
XI. Схвалення бюджету УНСоюзу.
XII. Внесення і ухвали.
XIII. Закриття засідання.

I. Opening Remarks — Supreme President Joseph Lesawyer.
II. Reports of Supreme Executive Committee:
1) Supreme President — J. Lesawyer;
2) Supreme Vice-President — S. Kuropas;
3) Supreme Vice-Presidentess — Mrs. Ann Herman;
4) Supreme Secretary — J. Padoch;
5) Supreme Treasurer — R. Slobodian.
III. Report of the Editor-in-chief of 'Svoboda,' organ of the UNA — A. Dragan.
IV. Reports of the Supreme Advisors:
1) B. Zorych;
2) B. Melnyk;
3) R. Huk;
4) T. Shpikula;
5) D. Szmagala;
6) W. B. Hussar;
7) A. Jula;
8) A. Chopek;
9) I. Odezynsky;
10) H. Olek;
11) O. Olinkevych;
12) M. Kuropas;
13) M. Demydchuk;
14) H. Shtogryn.
V. Reports of Managers of 'Soyuzivka':
1) Walter Kwas;
2) Daniel Slobodian.
VI. Report of Supreme Auditing Committee.
VII. Reports of the Members of Supreme Auditing Committee:
1) Chairman — W. Gallan;
2) Vice-Chairman — W. Kossar;
3) Secretary — P. Pucilo;
4) J. Kokolski;
5) J. Evanchuk.
VIII. Discussion on Reports.
IX. Acceptance of reports and vote of confidence.
X. Outlines of Future Programs by Members of the Executive Committee, followed by discussion with the participation of field organizers W. Hirniak and S. Hawrysh.
XI. Adoption of Budget.
XII. New Business and adoption of resolutions.
XIII. Conclusion.

ДО ПОРЯДКУ НАРАД

(Продовження)

Після прийняття порядку нарад, гол. секретар підмітив, що звіти Екзекутиви та Контрольної Комісії й майже всіх головних урядовців є вже надруковані та передані учасникам нарад, тому, для заощадження часу для дискусій над звітами та над плянами нової праці, вважає доцільним, щоб звітодавці скоротили свої усні звіти. Приявні погодилися з цією пропозицією.

Після цього провід нарад перебрав заст. гол. предсідника інж. Степан Куропась, а головний предсідник Йосип Лисогір розпочав свій річний звіт.

II. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

The year 1964 had special meaning for our Association not only because it was our 70th Anniversary but even more importantly because it was the 150th Anniversary of the birth of our patron, Taras Shevchenko. The entire Ukrainian world awaited and prepared for this commemorative year with great enthusiasm and deep feeling but no group more eagerly and with more dramatic anticipation than the Ukrainian people in America. For in America, in the historic and renowned capital city of Washington, D.C., a statue of Shevchenko was to be unveiled on government owned grounds and thereafter cared for in perpetuity by the United States government.

The Shevchenko memorial project was particularly close to the hearts of our Soyuz members because our Association formally proposed the idea in a resolution at the 24th Convention held in 1958 in Cleveland, Ohio and soon thereafter acted on the resolution by initiating steps that led to a proposal before the United States Congress.

At the beginning of last year, on January 15, the Supreme Assembly issued an appeal to our membership to commemorate the Shevchenko anniversary and the 70th anniversary of the Ukrainian National Association with appropriate programs and ceremonies. The year was also proclaimed Jubilee Year of the Ukrainian National Association and all members were requested to work harder for the principles and ideals of our pioneer founders. The response was widespread with commemorative concerts and programs being held in Pittsburgh on February 9, the first such event, and in a number of other cities on February 22 and 23 and on later dates. Outstanding personalities and government officials took part in these programs including Postmaster John A. Gronouski and Mayor Robert F. Wagner in the Carnegie Hall event in New York City. Canadian member of Parliament Nicholas Mandzuk in Chicago, and Congressman Michael Feighan in Cleveland.

The double anniversary situation presented a natural opportunity to urge all members to strengthen our ranks. Therefore, simultaneously with the appeal of the Supreme Assembly on January 15, 1964, the Supreme Executive Committee announced a Jubilee Campaign for new members and set the goal at 7,000. New organizing rewards were offered, including special 70th Anniversary pins, and the entire membership was called upon to participate in a vast effort to bring in more members into our fraternal fold.

The results of the Jubilee Compaign and the general progress made in 1964 are clearly reflected by the following key statistics in round figures as of December 31, 1964:

		Increase	
Total membership	84,400	Increase	900
New members organized	4,400		
Insurance in force	$75,000,000	"	$5,000,000
Assets	29,500,000	"	1,200,000
Surplus & Reserves	7,240,000	"	428,000
Income from Dues	2,441,000	"	62,000
Investment Income	1,147,000	"	86,500
Total Benefits paid	1,700,000	"	250,000
Net gain after dividends	455,000	"	80,000
Net yield on investments	3.92%	"	.13%

As the above figures indicate, we attained only 63½ of our organizing goal of 7000 new members despite an aggressive jubilee campaign, increased advertising in our newspapers, extended radio programs in Toronto, Philadelphia, and Chicago, the issuance of a special brochure featuring the ADD certificate, and the employment of an additional field representative for the major part of the year. Philadelphia was the only large District that exceeded its quota for new members. The districts in Chicago, (first place winner for organizing the largest total number of members) Cleveland, Pittsburgh, Troy, Frackville, Buffalo, Youngstown, Allentown, Boston, and St. Louis did not fulfill their quota but they did increase their figures over 1963. The districts in New York City, Toronto, New Haven, Detroit, Jersey City, Perth Amboy, Minneapolis, Montreal, and Baltimore organized fewer members than the year before.

The Jubilee Campaign, despite strenuous efforts mainly on the part of 144 winners of the 70th Anniversary Jubilee Pin, did not live up to its potential. The great bulk of our branch officers failed to follow in the footsteps of the award winners and our drive for new members suffered accordingly. Since the award winners were from all parts of the United States and Canada, it underscores the fact that anyone who really tried to organize members and seriously worked at it was successful in getting the necessary quota to win an award.

All of the winners of the Jubilee pins are to be congratulated for their accomplishments with special praise for the four men who organized 100 or more members. They are Mr. John Odezynsky—192; Mr. Stephen Hawrysh—133; Mr. M. Olshansky—109; and Mr. L. Bodnar—100.

I also want to officially welcome to the President's Club for 1964 the branch Presidents who during the 70th Anniversary year organized 7 or more members. They are as follows:

	Branch	Members
J. Odezynsky	153	192
N. B. Nicholas	114	63
I. Bula	127	30
M. Chariw	220	29
D. Koshylowski	183	27
S. Kuropas	423	27
Dr. J. Padoch	194	25
J. Flis	267	18
Dr. W. Wyshywanyj	361	16
R. Karbiwnyk	83	10
J. Kokolski	206	10
P. Kulish	221	10

During the year there were no changes in the type and number of insurance plans that were offered to prospective members. The P-20 or 20 payment certificate continued to be the most popular plan in the Adult department and the endowment and P-20 certificates were the leaders in the Juvenile department. The Double Protection certificate in the Adult department showed a slight increase in sales but the total issued is still comparatively small.

The number of ADD certificates in good standing at the end of December was in excess of 1700 but a disturbing factor is that the tempo of sales fell off sharply in the latter part of the year. We had great hopes for this certificate but they are far from realized. One reason advanced for the decreased sales is the low reward paid to organizers. However, the dues on this certificate are low and under the most ideal conditions the rewards can never be too attractive. Nevertheless the certificate does offer good value to the assured and more of our members and friends should avail themselves of this insurance coverage. Secretaries and organizers should recognize that this low-priced insurance plan presents them with an opportunity to contact a wider circle of prospects, many of whom could also be interested in becoming life insurance members.

Since the annual meeting last year our actuary has completed the revision of our certificate rates and reserve tables on the basis of the 1958 CSO tables. Our attorney, Mr. R. Sylvester C. Smith, Jr. of Carpenter, Bennett and Morrissey of Newark, N. J. has completed the revision of the certificate forms and has prepared two new certificates, a 5 year term certificate and a 10 year term certificate. Sample copies of the new forms have been forwarded to the Insurance Departments of the various states and to Canada for their final approval. New Jersey and Delaware have already approved the forms. Connecticut is holding up approval pending receipt of the rate book. We expect approvals from the remaining states within days.

A new rate book has been prepared with a preface in both Ukrainian and English and is now in print. We are planning to release the rate book just before we publicly announce the new certificates and the new term plans. It is expected that we will have the necessary state approvals in time to permit the issuance of the new certificates as of July 1, this year. At that time appropriate information about the new certificates and rates will be forwarded to branch officers and we will also publicize the details in our press. Before we conclude our meeting this week, we will discuss the new certificates and new rates so that all of you can become familiar with the changes and other details. We would like to have each one of you fully informed so that you will be in a position to help out secretaries and organizers in your areas who may have difficulty understanding the new forms and rates.

As you all know, we have two field representatives on our staff. Mr. Wolodymyr Hirniak covers the mid-west territory and Mr. Stephen Hawrysh, who joined us last May, works in the east. Both men have filled a need of long standing in our Association; that of establishing periodical personal contact between a representative of the home office and branch officers and members. Some of the results of their activities last year have been most gratifying. We believe that over a longer period their work will become still more effective and productive as they become intimately familiar with the special problems existing in each branch in their respective areas. We have been seeking to engage a similar representative in Canada but as yet, we have been unable to find the right candidate.

In reviewing last year's Jubilee Campaign results, the failure to reach our organizing goal, as I see it, was the inability to stimulate a substantial group of branch officers into productive action. It would appear that too many of our officers either do not realize that election to, and acceptance of, a branch post obligates them to assume responsibilities and carry out certain duties or they just plainly do not care. Whatever the reason, steps are being taken to correct this condition.

Our field representatives have been working closely with branches in their areas and where necessary they instruct officers on how to properly perform their duties. They also discreetly advise those officers that are disinterested to start working. If these procedures fail to produce the desired result the branch members will be urged to make changes.

The task of reinvigorating the many branches that are dormant or nearly so is a formidable one. Mass appeals in our press and on the radio have helped but not enough. Direct mail approaches and the work of the District Committees have been somewhat more successful in improving the situation but still not enough. Now through our field representatives, we are entering the personal contact phase of action. This approach on an individual branch basis, we hope, will give us better results. I know that our field men have been and will be calling on the members of the Supreme Assembly to assist in this personal contact effort in the various communities and I am certain that you will all be helpful.

FINANCES

The financial picture for 1964 reflects continued steady growth which in general was better than in 1963. The total assets at the end of the year climbed to just under $29,500,000, an increase of $1,200,000 as compared to $1,500,000 in 1963. The smaller gain in assets primarily was due to the larger benefits paid out to matured certificate holders.

Premium income or dues from members reached an all-time high of $2,440,000. This figure was $62,000 higher than the 1963 receipts from dues. Investment income was $87,000 higher over the previous year with mortgage loans producing the bulk of this increase. Our net gain from operations, or profit, was nearly 12% more than in 1963 and brought our unassigned funds and special reserves up to $7¼ million. The allocation to the Administrative Fund from members dues however, was only $17,000 higher over the previous year.

The value of our certificates or the ratio of assets to Liabilities improved from 132.2 to 132.89. The net yield on investments also moved up from 3.79% to 3.92%.

We continued the investment policy of placing the bulk of our new funds in first mortgage loans. At the end of the year mortgage loans had increased by $1,120,000 over the previous year; bond holdings had increased by $115,000; and certificate loans to members had increased by $6000. Our Cash balance at the end of the year was approximately $40,000 lower, which meant that we kept more of our money invested and producing income.

Our mortgage loans were made on member's homes, apartment buildings, national homes and community centers, parochial schools and churches. It was and is our desire to encourage our communities to build modern and adequate facilities which will properly serve the local needs of their groups. It is noteworthy that the largest mortgage loan in our portfolio, amounting to $500,000, was made last year to the Ukrainian Catholic Church in Newark. The structure cost nearly $1,500,000 and the entire property including a school building and a parking lot, has an over-all value of nearly $2,000,000. Commitments were made to the Ukrainian Orthodox Church in Windsor, Canada for $150,000 loan on the church building and school and to the Ukrainian Catholic parish in Hamilton, Ontario for $200,000 also on the church building and school. A commitment was also made to the Hartford, Connecticut community for $100,000 on a new community center that is under construction. The above commitments will be probably closed this year.

Our investment in loans on churches, schools and national homes now totals in excess of $2,400,000 of which $1,800,000 is in the United States and over $600,000 in Canada.

Income from mortgage inspection fees and special changes on loans amounted to approximately $14,000 which was the same as in the year before. We are actively continuing to solicit discount loans on a reasonable and conservative basis on residential properties in or near areas where our people reside.

The bonds that were purchased during the year were at yields of 4½ or higher except a limited amount of government short term notes and bills which we bought during periods when we were holding excess cash to meet commitments that were delayed. The new purchases in addition to public utilities included Western Union Telegraph Company bonds. In line with our policy to liquidate tax exempt holdings when the market is favorable, we sold $160,000 of State of Louisiana bonds. A small loss was incurred but the proceeds were reinvested in higher interest bearing investments. We are still holding tax exempt bonds but they will be sold as fast as we can get reasonable prices for them.

The statistics graphically reveal that our investment policy is resulting in a higher income even though substantial sums are currently invested at lower than going rates to members and institutions. Under present conditions we are confident that all the investments are on a sound basis. We have a few slow payers amongst our mortgage loans but no serious delinquents. Bonds purchased last are selling at our cost or at a premium.

From time to time we discuss our holdings with different bankers, loan officers, security dealers, actuaries, and accountants. They analyze our bond list and the consensus is that these investments are top quality and adequate for our needs under present foreseeable conditions. We constantly keep on the alert for signs of changing trends in the financial markets and we continuously strive to improve and strengthen our portfolio both as to yields and safety.

It is a pleasure to report that benefits paid to members during the year exceeded $1,700,000, the highest such figure in the history of our Association and was $250,000 more than paid in 1963. It is interesting to note that more than $1,100,000 was paid to living members. Of this amount $630,000 was received by beneficiaries of matured certificates; $310,000 was paid out in dividends; $161,000 went to cash surrenders; and over $40,000 was paid to indigent members. Death benefits amounted to $565,000, an increase of $43,000 over 1963.

The dividend payments of $310,000 were at the same rate as in 1963 and amounted to approximately 40% of the net gain of $765,000. If our operations continue favorably for the balance of this year, we should be in a position to substantially raise dividend payments on the next dividend date.

The increases last year were not all confined to income and benefit payments. Operating expenses were also higher by approximately $50,000 in comparison with 1963. Increased costs included salaries, auditing and actuarial fees, travel for field representatives, rental of equipment, insurance department fees, advertising, group insurance for employees, lodge supplies and for Svoboda. Some of these items were higher than was planned in the budget.

A very serious condition continued to plague us during the year in the form of delinquent branches. We have several chronically tardy secretaries and it has been impossible to get them to make their payments on time. One situation that I reported last year that required the removal of a secretary has not as yet been satisfactorily settled though legal action has been instituted.

Our records, for the second year in a row, were audited by the Certified Public Accounting firm of Ernst and Ernst. You all have copies of this report which is set up on a different basis but the over-all figures are the same. Some of the recommendations made last year by the accountants were adopted and others are still under study.

We desire to modernize our procedures in the finance department and have requested the IBM company to analyze our activities and submit proposals. We are also having a study made of the present IBM procedures in the recording department to ascertain if improvements can be made.

SVOBODA

Last year was a most exciting year for Svoboda. All during the first part of the year our editors and staff worked almost feverishly reporting the progress of the work on the Shevchenko monument in Washington, preparing material for the special Washington edition of Svoboda, and publicizing in great detail the preparation for the unveiling of the monument. Using the "so many days before Christmas" technique, Svoboda and the Weekly not only helped to stir up the historic event but kept that interest at a boiling point up to the day of the massive and dramatic ceremonies.

The special 32 page issue of Svoboda published on the day of the unveiling in both Ukrainian and English and released on the streets of Washington on the morning of June 27, was well received by the public. The contents, prepared in a scholarly manner and much of it original material, makes this issue a valuable addition to information about Shevchenko, particularly in the English language.

In the latter part of the year the excitement continued unabated firstly because of the presidential election and secondly because of two issues that aroused widespread interest and created considerable activity in the Ukrainian press. These issues were the collection of signatures in the matter of the patriarchate and the matter of formal meetings with Soviet Ukrainian governmental representatives visiting the U.S.A. under the cultural exchange program. As usual in such cases too many of the positions taken were strictly along party lines and our paper "could not do anything right." We were always wrong in someone's opinion. In retrospect, I firmly believe that fair minded people will concede that despite the heated furor, our paper's policy continued to be based on the best interests of all of our members and of our community as a whole.

We made changes last year in the setup of the front page and the editorial page and added new features. More changes are contemplated including decreasing the size of the pages. Tests are being made with our present equipment to determine the practicality of such changes. The Ukrainian Weekly continued as in the past. The committee that was named to submit recommendations and suggestions made no report. Our editor-in-chief plans to discuss some details of this matter with the committee during this meeting.

The financial operations for the year showed improvement in income and also an increase in expenses. Receipts from direct subscribers and sales on news stands were $2600 higher, advertising income increased by $3700, the almanac brought in $8000 more than the previous year, and the press fund contributions increased by $600. Veselka income equalled the approximate direct cost of publishing this very valuable childrens magazine. Receipts from printing were about the same as last year.

The major increases in expenses were for salaries, postage, news print and printing materials, and miscellaneous items. Comparative figures for the past five years showing the receipts and disbursements are listed herein and vividly portray the trend of our operations.

Subscription income for Svoboda from members obligated to pay for the paper decreased from $103,941 to $103,395, or approximately $500. The number of members receiving the paper decreased from 14619 to 14517 or a total of 102. The schedule of payments made by members is as follows:

11681 members pay at the rate of 65¢ per month	
549	50¢
2107	30¢

We gained 90 in the 65¢ class; lost 232 in the 50¢ class, and gained 40 in the 30¢ class.

During the year we made improvements in the operation of the printing shop and made changes in work assignments. After study and analysis by printing shop equipment manufacturers and suppliers, plans were drawn to streamline the flow of work and improve the efficiency of our operation. This involves new equipment such as tables and storage racks. We have made one purchase and will proceed to modernize and improve our shop gradually and in accordance with the need as reflected by additional job activity.

SOYUZIVKA

At some time or other everyone complains about the weather. In the first part of last year we had just cause to complain because the stormy and unpleasant conditions during the first six months adversely affected our income at Soyuzivka. Receipts from January 1 through June 30 last year were $10,000 less than in 1963. But business picked up in the latter part of the year and we ended with a gross income of $249,000 or about $6000 less than in the previous year.

Losses were suffered in room rentals, in food sales, in gift shop sales and in snack bar receipts. Our bar sales and admission fees were higher. The income from the Childrens Camp and the Cultural Courses totaled approximately the same as the year before.

Disbursements for wages were $7000 higher than in 1963. Heat and electricity, real estate taxes, and snack bar costs were also higher. You will note that the report of the treasurer shows an operating profit for the year in the amount of $9200 but the accountants report indicates a loss of $1400. This disparity is due to the treatment of the expenditure for Furniture and Fixtures. The accountants show this item of $10,600 as an expense while we carry it as a capital item, or an asset.

In the disbursements, we also show Capital Improvements of $30,000. This amount represents the cost of room modernization in the main building and in Chernivtsi, road repairs, tennis court repairs, alterations in snack bar, installation of hood in kitchen, installation of heating equipment in the recreation building and decorating the Veselka main hall. The largest single item among the Capital Improvements is the cost of the heating plant in Veselka. You will recall that this installation was recommended by the Supreme Assembly to preserve the building during the winter months and to make it usable during that period.

As in the past three years Soyuzivka operated at capacity in the summer months. We were unable to accommodate all the requests for rooms in July and August. The summer weekend concerts, dances, and athletic events attracted thousands of young people from all parts of the United States and Canada. The popularity of our resort is constantly growing and it is drawing more and more Ukrainian families into the area as permanent residents. The fall and winter season business is showing signs of improvement. New skiing installations in or near our area should benefit us in the future.

As in the past, the Childrens Camp was operated successfully but was not filled to capacity. Our three-week schedules seem to be unpopular but we are unable to make any change because of limited facilities. The camp director was Mrs. O. Lutzky of New York City.

The attendance at the Cultural Courses also was not up to capacity. The Courses continued to be directed by Prof. Wasyl Steciuk.

Our Social program last year was under the direction of the well-known musical conductor, Mr. John Zadorozny. Planned social activities were stressed during the summer and this program will be stressed again this coming year.

Church services during the summer and holidays throughout the year were well attended not only by our guests but by many visitors.

We continue to have difficulty in interesting retired people to make Soyuzivka their permanent home. From time to time we receive requests for information but as of now we have only one permanent guest.

It is becoming more evident that Soyuzivka has reached the status of an institution that is not only well known but is considered a second home by many of our members. A great number of guests are people who have been coming to Soyuzivka since it started operations. Another significant fact is that Soyuzivka is extremely popular with the youth groups.

I'm sure that we will all agree that Soyuzivka is a very important part of our fraternal activity. The operation creates problems and may not be profitable financially but it does offer our members a pleasant, healthful, and interesting place to vacation, play, and rest in an ideal atmosphere and with friendly people.

We are continuing to maintain and improve the buildings and the facilities so that every year the property is growing in value.

During the past year we had no unusual problems or incidents. There has been no change in the two substantial law suits that are pending for accidents that occurred prior to last year.

CULTURAL COMMITTEE

The Cultural Committee, with our editor-in-chief doing most of the work, continued to concentrate its prime effort on supervising the work on the second volume of "Ukraine, A Concise Encyclopaedia." Our agreement with Prof. Kubijovyc provided for completion of the manuscript in final form by last spring but due to a number of problems that Mr. Dragan will elaborate on in his report, the work still is unfinished. The material that we received has been translated and is ready for typing and editing. We are disturbed by the delay because purchasers of the first volume are anxiously waiting for the second book and we know from past experience that passage of time necessitates or encourages revisions of already finished material and that results in still further delay and expense. However, we are convinced that Prof. Kubijovyc and his colleagues of the Shevchenko Scientific Society are working conscientiously and leaving no stone unturned from a scholarly viewpoint to make volume II of the encyclopaedia as accurate and informative as humanly possible.

We have sold approximately 2200 books to date which represents nearly one-half of the 5000 that were printed. According to book-sellers, this is an excellent sales record for a reference book of this type. To us however, the results are disappointing.

The cost of issuing Volume I and preparing for Volume II as of today is in excess of $120,000. The receipts from sales total slightly over $50,000. I would like to officially thank, on behalf of our Assembly, all of the people, organizations, and societies that have so enthusiastically supported this project by purchasing the first volume for themselves and for distribution to schools and public libraries. In particular we are most grateful to the Ukrainian Medical Association of North America for purchasing 100 copies of the book for distribution to the members of the United States Senate. This was a very practical and effective way of informing our legislators in Congress about our Ukrainian heritage.

As you all know since the book was discussed at last year's meeting, we published Mr. Dragan's history of the Ukrainian National Association in Ukrainian and it was available prior to February 22 for our 70th birthday. The translation of the history into English has been completed and the book is in print.

One of our proud accomplishments of the year, as has already been mentioned, was the special Shevchenko issue of Svoboda on June 27, the day Shevchenko's statue was unveiled in Washington, D. C. Considerable energy and talent went into the preparation of this issue which was our special contribution to the memory of the greatest Ukrainian that has ever lived.

The Cultural Committee outlined the format for the concert programs at Soyuzivka and supervised the Childrens Camp and the Cultural Courses. The committee also planned the 70th Anniversary program presented in New York City at Carnegie Hall. This event, directed by Mr. John Zadorozny, was proclaimed one of the outstanding artistic productions ever staged in this country by any Ukrainian group. The artists that participated, including soloists, choral singers, and dancers were acclaimed by a standing-room-only audience. Postmaster General John A. Gronouski, who brought greetings from President Johnson, delivered the main address and was received with tremendous enthusiasm. Mayor Robert F. Wagner also was in attendance and took part in the reception after the performance.

Our deep gratitude is extended to all the participants who helped to make our 70th Anniversary celebration in New York City a truly historic event.

A project that was prepared and published by our editorial staff but financed by the Dr. Luke Myshuha Fund, the Anthology of Ukrainian Short Stories, was completed last year and the book put on sale.

(Продовження на стор. 3-ій)

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

(Продовження)

REPRESENTATIONS

Our Association is considered one of the important leaders in the ethnic groups and as such we are the recipients of many invitations to participate in various affairs. Last year I was appointed by President Johnson to the National Citizens' Committee for Community Relations which is headed by Mr. LeRoy Collins, former Governor of Florida. I attended a meeting of this committee in Washington. At the annual session of the National Fraternal Congress of America which was held in Seattle last September, I was elected to the Board of Directors of the Congress for a two year term. I also was President of the New Jersey Fraternal Congress until last October and, at present, I am a member of the Executive Committee. All of these honors were not personal. They were in fact recognition of the growing importance of our Association in governmental, fraternal, and community affairs.

We have further evidense of this trend in the state fraternal congresses where our representatives are members of the board of directors. In the New York Fraternal Congress, we have Dr. J. Padoch; in Pennsylvania, Mr. A. Jula; in the New England Fraternal Congress, Miss A. Chopek; and in Ohio, Mrs. M. Bobeczko. Mrs. Ann Herman, our vice-presidentess, last year served on the Nominating Committee of the New Jersey Fraternal Congress.

My travels and visits during the year were reported fully in Svoboda and the Weekly so there is no need to repeat this information. I do, however, want to comment briefly on the trip made by Dr. J. Padoch and myself to the West Coast. After the Seattle meeting of the National Fraternal Congress, we separated with Dr. Padoch going north to Canada while I went south for the purpose of visiting our branches in respective areas. My stops included Portland, San Francisco, Los Angeles, Phoenix, and Omaha. Dr. Padoch visited our Canadian branches. While in San Francisco, I visited the city of Hayward, California near which is located the farm "Ukraine" that was the home of Father Honcharenko and where he is buried. In Hayward, I met with city officials to discuss the possibilities of a memorial for Father Honcharenko. Several of our members in San Francisco who have been working on this idea were with me.

Wherever I visited in the west, I found intense interest in Soyuz. Our activities are followed with pride and a feeling of importance. Our newspapers, the publication of the encyclopaedia, the 70th Anniversary celebrations, and the participation of our officers and members in political, professional, and scholarly activities inspires these groups to initiate and carry on our Ukrainian activities in their respective localities. Since the Ukrainian population in the far west is growing, we have a bright future to look forward to in this section of the United States.

For the second year in a row our Association was represented in the Fraternal Spectacular, an exciting talent show, which has become an important part of the National Fraternal Congress annual program. An expert group of young Ukrainian Dancers from Vancouver under the direction of Mrs. Agnes Kripps performed under our banner and they were acclaimed as the outstanding feature of this gigantic fraternal production. Pictures of the dancers in Ukrainian costume appeared in newspapers in Seattle and in the surrounding cities. All of our members from Seattle who attended this performance, as well as Dr. Padoch and myself, were very proud of the Vancouver group. On behalf of our Assembly I would like to thank the people who participated in the program and the officers of our Branch No. 498 in Vancouver for making the arrangements.

An important governmental meeting that we are invited to twice a year is the National Foreign Policy Conference held in Washington. At these conference briefings are held on the world situation by top officers of the State Department, the Department of Defense, the Department of Commerce, and the Attorney General's office, and generally the President participates. In the evening a reception is held and all of the speakers together with their associates mingle with their audience. The two meetings that Mr. Dragan and I attended were very informative, and it gave both of us an opportunity to discuss some of the Ukrainian problems with officials who are concerned with this area. One of the striking aspects of these conferences is that they are presented with considerable frankness and to the point.

We are members of and are represented on the Executive Boards of the Ukrainian Congress Committee, the United Ukrainian American Relief Committee, the Ukrainian Financial Institutions and our officers and members participate actively in various capacities in numerous organizations such as the Shevchenko Memorial Committee of America and others. All of us in the Executive Committee, and, I am sure this is also true with all the members of the Supreme Assembly, are constantly barraged the year around with invitations to meetings, conferences, concerts, and social gatherings. It is understandable that it is impossible for us to attend all of these affairs or even a majority of them. But as you know from press reports we do cover a lot of territory.

GENERAL

In preparation for our 26th Convention to be held in Chicago as approved by the Supreme Assembly last year, arrangements were made with the Sherman Hotel, or the Sherman House as it is popularly known. The dates are May 15th to May 21st, 1966. Reservations have been made for general sessions meeting rooms and rooms for the committee meetings. I had the opportunity to inspect the accommodations and I feel certain that they will be adequate and comfortable.

The committee for the revision of our constitution and bylaws has not submitted any written reports or suggestions as yet. Mr. John Panchuk, the chairman, has advised that he has studied our present constitution and he has prepared suggestions. He is planning to meet with our Executive Committee the week of June 11 to discuss the general outline of his plan or work and to ask for suggestions from the executive committee. After that meeting he will prepare a preliminary draft that will be submitted to the members of his committee and to the executive committee. A meeting will then be held to exchange further ideas and iron out all details. Mr. Panchuk estimates that the constitution should be completed by the end of this year.

The subject of a new home office location received my attention thoughout the year. Several real estate brokers in New Jersey and in New York City have submitted offerings but they were not suitable for our purpose. Our approach is along the following lines: (1) acquire an existing building that would be suitable and adequate for our use—40,000 sq. ft. or more; (2) acquire a plot of land on which we could build a structure of 40,000 sq. ft. or more, if the rental outlook was favorable; (3) explore the possibility of sponsoring a redevelopment project which would include office space for our use. In such an arrangement, it would be possible to include a community center with athletic facilities, meeting rooms, library, etc. Last month we received an offering of a building that might be usuable if the price were made attractive. This offering and the entire problem of a new location will be discussed with the building committee this week.

The Scholarship committee last year awarded five scholarships to university students totaling $2700. The original authorization by the Supreme Assembly was for three scholarships totaling $2000. The Scholarship Committee made the recommendation for the increase because they were impressed with the calibre of the applicants and as an additional donation in honor of the 70th Anniversary of our Association. The scholarship awards have not as yet attracted popular attention but our members as a whole favor this expenditure. We received 35 applications this year and the committee will decide on the awards this week.

The sports program that we support is dominated by the activity in the Penn-Ohio region. The Penn-Ohio Bowling Tournament was held in Derry, Pa. last year and was very successful. In accordance with the recommendations of the Supreme Assembly, a sports committee composed of Mrs. Helen Olek, Mr. A. Jula, and Mr. W. Hussar was appointed to work on plans for a Ukrainian National Association National Bowling Tournament to be held in 1965. Since the Penn-Ohio tournament was scheduled for Youngstown, I contacted the chairman of that event, Mr. Eugene Woloshyn, to ascertain if there was any possibility of holding the national tournament in Youngstown. He agreed to cooperate with our committee and proceeded to make local arrangements. He also agreed to act as our Sports Director. The plan was to run the national tournament together with the Penn-Ohio tournament and have some of the teams participate in both events. The thinking was that the national tournament would attract the better bowlers while the Penn-Ohio tournament which was well established as a family affair with stress on the social aspects of getting together would continue to attract the local groups. By having two tournaments, all players would have an opportunity to compete in their class and all would be satisfied including the children. Mainly because of a difference of opinion as to the cash prizes to be awarded and, to some extent, because of a conflict with other events, the committee decided to postpone the national tournament until 1966. This matter will be followed up with the committee this week.

Another activity that we find extremely important and very interesting are the visits to our offices of outstanding personalities and leaders in Ukrainian circles from all over the free world. Seldom do such men and women by-pass us if they are in the New York or New Jersey area. We find such visits welcome and constructive.

CONCLUSION

In reviewing 1964, our 70th Anniversary year, I think we can all agree that the Association has to a considerable extent fulfilled the goals of our pioneer founders as outlined in Svoboda on September 15, 1893. Then the paper pleaded for the establishment of a "national organization for the benefit of the Ukrainian immigrants." Looking back over the long years and studying the results of last year's activities, we can say with some pride that this was accomplished. Our Association, operating on the principles of brotherhood and cooperation combined with substantial financial resources, organizational experience, and skilled manpower, has indeed, helped to "improve the destiny of our kinsmen." By spear-heading undertakings such as the Shevchenko memorial project in Washington, D. C., sponsoring the 70th Anniversary concert in Carnegie Hall, by publishing "Ukraine, A Concise Encyclopaedia," and by publishing a 32-page Shevchenko edition of Svoboda, the Ukrainian National Association most certainly helped last year "to show our neighbors that Ukrainian people are also part of America." While we can not, from the business viewpoint, in comparison to some American fraternals, give ourselves accolades for our material progress in 1964, we are justified in being more than proud of our comprehensive cultural and fraternal activities that not only brought spiritual and physical pleasure, enlightment, and satisfaction to our members, friends, and neighbors but also effectively disseminated information and knowledge about Ukraine, Ukrainians, and the Ukrainian cause, throughout America, Canada, and abroad. And for all of us in Soyuz, this is important.

Зчерги до звіту приступив заступник головного предсідника інж. Степан Куропась, при чому нарада перейшла до головного предсідника Й. Лисогора.

Звіт заст. головного предсідника Степана Куропася



В минулому році я взяв участь у 5-ох засіданнях Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, з цього один у Вашингтоні. На всіх зборах Екзекутиви ми вирішували справи, які були на порядку дня, про що звітовано у „Свободі". За минулий рік — половина всіх справ і половина часу засідань була занята справами поза-союзовими, в яких УНСоюз силою своєї позиції в громадянстві Америки і Канади є занґажований. Зі союзових справ найбільшою журбою, звичайно, була справа приросту. Нові акцидентові грамоти не принесли належного відгуку в громадянстві і ентузіязму секретарів та організаторів. Ця поліса до певної міри причинилася до стримання чисельного упадку, але з фінансового боку досі себе не виправдала. Потрібує довший час, заки грамота та здобуде собі право громадянства в нашій системі.

Справа інвестицій була на нарадах Екзекутиви теж на видному місці. Тому, що УНСоюз не має великих інвестиційних фондів, він має право вибору на найкращі, але з другого боку не може собі позволити на кращі морґеджі з добрими відсотками і преміями.

З народних справ на програмі наших нарад були Енциклопедія Українознавства, яка вже коштує нас 100.000 дол., зворот цієї суми певний, але розложений на довші роки. Пам'ятник Шевченкові — це друга справа, що вже стояла на нашій програмі. Так Екзекутива як і „Свобода" присвячувала тій справі багато уваги. З приємністю стверджую, що УНСоюз не лише як Головна Канцелярія чи Каса, але як цілість зі своїм членством виказав народну дисципліну і фінансову готовість допомагати таким справам, як пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні. Пам'ятник цей стає українською Кальварією, стає Каневом українців Америки, де будуть українці Америки зустрічатися і набирати духових сил до дальшої праці, до розкуття кайданів, в яких живе Україна.

Протягом року я побував в кількох українських громадах, офіціяльно, з рамени УНСоюзу, і неофіціяльно. Мене питали, що УНСоюз думає робити в справі пожвавлення організаторської праці і який він має плян? Звичайно, я не міг відповісти інакше, лише запевнити тих, що питали, що УНСоюз йде дальше тими старими випробуваними методами і шляхами, що його праця спочиває на секретарях, бо організаторів у нас обмаль. Але в дусі я сам не був вдоволений зі своєї відповіді. Правда, УНСоюз має кількох організаторів, має багато добрих відділових секретарів, але він недалеко відбіг від доби Шамокіна.

Треба зміни в нашій організаційній системі, якщо маємо рости. Роки „коней і возів" минули, для модерних автострад треба нового палива, нового корму і нових возів. З нагоди конґресу „Фратернал Андеррайдерс", на якому я заступав УНСоюз, я мав нагоду запізнатися з деякими представниками братських організацій. Ці організації ростуть в членстві і мільйонах, а деякі рахують своє майно в більйонах. Вони задержали секретарів відділів, але перейшли на систему організаторів-аґентів. До старої системи, як наша, вони не вернули б, бо відколи її покинули, ростуть і мають менше клопотів. Мають організаторів і менші канцелярії по містах. І ми мусимо колись перейти на таку систему і я вірю, що перейдемо, якщо хочемо існувати. Перевести таку зміну у нас тепер надто небезпечно і революційно. Але Річні Збори Головного Уряду мусять про того роду справи говорити, мусять дати відповідь: що будемо дальше робити, які наші пляни?

В місці свого перебування я все був в контакті з місцевим окружним Комітетом, головою якого був минулого року Микола Олек. Окружний Комітет пробує відбудувати добре ім'я союзових імпрез і стверджую, що йому це вдалося в минулому році. Люди Окружного Комітету працюють безкорисно і їм треба допомагати, зокрема коли вони рухаються і виказують добру волю для союзової роботи. Така добра воля Окружного Комітету у нас була і головні урядовці мали співпрацю і приятельську атмосферу в лоні Комітету. Сподіюся такої співпраці і в 1965 р. бо річні збори — вибрали ту саму управу. 1965 рік — є роком передконвенційним, в якому, звичайно, УНСоюз дістає найбільше членів. Вірю, що Шикаґо допише і в ньому і знову задержить перше місце — так йому Боже допоможи!

Звіт заступниці гол. предсідника Анни Герман



The year 1964 was a very busy year for all of us in the Ukrainian National Association and in my opinion, it will go down in history as the greatest year Ukrainians in America have ever known. Of course, it was dominated by the unveiling of the Taras Shevchenko monument in Washington on June 27 and the events that led up to that great moment that was witnessed by tens of thousands of our kinsmen who came to Washington from all parts of the free world. Our deepest gratitude must go to the many people who worked so hard and gave so much of their time to make this project possible. We also should be proud of the part played by our Ukrainian National Association and our members in this great accomplishment.

Last year the Ukrainian National Association made important cultural and educational progress. Our publication "Ukraine: A Concise Encyclopedia" attracted more and more attention on the part of educators and students. We also published an anthology of short strories in English entitled "Our Land." For the first time in our history, we granted substantial scholarships to University students. I served on the UNA Scholarship Fund Committee which met here at Soyuzivka last May and at that time granted five deserving young students UNA Scholarships as follows:

Maria Paschak, Irvington, N. J.	$ 1,000.
Christine Popadynets, Montreal, Canada	500.
Catherine Leschchshyn, Buffalo,	500.
Lesya Pisetsky, Baltimore, Md.	350.
Oleh Levytsky, Minneapolis, Minn.	350.

The members of the scholarship committee are: Prof. Roman Smal-Stocki, Prof. Alexander Archimovych, Dr. Jarslaw Padoch, Prof. Bohdan Futey, Mrs. Anne Herman, Dr. Walter Gallan, Mr. Bohdan Melnyk, Prof. Myron Kuropas and Mr. Anthony Dragan.

The committee approved five, rather than three scholarships as was originally announced in the first year of these awards in honor of the 70th anniversary of our Association.

Another activity that is important to us are the state fraternal congresses. I was a delegate to the 31st Annual Session of the N. J. Fraternal Congress held October 17, at the Hotel Traymore in Atlantic City, N. J, The congress was headed by Mr. Joseph Lesawyer, our president. It includes 37 national fraternal benefit societies having a total membership in the state of New Jersey of over 250.000. There were 38 delegates and 8 past presidents attending the sessions. The main speaker was Mr. Wm. Moir, member of the board of directors, National Fraternal Congress of America. The topic "Fraternalism in Action" was of great interest. I represented the UNA and also acted as chairman of the Credentials Committee.

Last summer, a conference was held at Soyuzivka with leaders of various youth organizations. A better understanding and closer ties with our young people is most important. The organizations represented were—Youth League of North America, Suma, Susta, Plast, Odum, Ukrainian Sports, Zarevo, Tsum, Mun, Ukrainian National Association and Svoboda. I took part in that conference and urged the youth leaders to take advantage of all our organizational facilities in their work.

In addition to attending the Shevchenko monument unveiling in Washington, D.C. and the solemn blessing and dedication of St. Basil's Seminary in Stanford, Conn. on Labor Day, I attended meetings of the Supreme Executive Committee at the home office. These meeting were always day-long affairs at which time full reports were made by the president, treasurer and secretary of the activities for the period of time in between meetings. I took part in all the discussions and always tried to express my opinions on the subjects that were discussed. I also talked to the home office on the telephone very frequently. Whenever I met our members at social gatherings, Soyuzivka, or at meetings, I tried to get their views on various problems and also tried to help either with advice or suggestions when asked to do so.

The records show that UNA had a good year in 1964. This was made possible because everyone worked hard. We probably could have done better and I'm sure that with more cooperation we will do better in the future. There are some items that I think need more attention. We should concentrate more energy on the home for our aged members. Taking care of the elderly who have served U.N.A. for so many, many years should be of deep concern to us. I would recommend a building with fewer steps to climb and more modern facilities.

We should also expand our sports program. We approved a broader sports program, particularly bowling, but it did not materialize. These matters should be discussed at this meeting this year in greater detail and definite steps taken for future improvement.

I want to thank my fellow officers and all my friends for the very fine cooperation received from them during the past year. It made my tasks in the Ukrainian National Association very pleasant and encouraged me to work harder.

Після цього до звітування приступив головний секретар Ярослав Падох.

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха



Минулий 1964 рік був замітним і важливим роком. Це був рік 150-річчя з дня народження патрона УНСоюзу, Тараса Шевченка і рік побудови йому першого пам'ятника в столиці ЗДА і всього вільного світу. Водночас це був також рік 70-річчя нашого Союзу. Обидва великі ювілеї ми відмітили достойно: Шевченка — пам'ятником, УНСоюз — першою чужомовною Енциклопедією Українознавства. А до цього, серед повені загально-громадських занять, ми на один ступінь вище підняли УНСоюз, придбавши для нього майже чотири з половиною тисячі нових членів і збільшивши його загальне число на круглу тисячку, до вісімдесяти чотирьох з половиною тисяч членства.

Хоч надії наші на цей пам'ятний ювілейний рік були куди більші. Хоч плянували ми здобути в ньому сім тисяч нових членів і довести загальне число членства бодай до вісімдесят семи тисяч, все ж враховуємо і цей минулий рік до довгого ряду років, які з повним правом називаємо роками розвитку й росту УНСоюзу. І тільки на самому дні серця заховуємо жаль за втраченою, чи — дай Боже — тільки відложеною можливістю видатно наблизитися до сподіваної мети: стотисячного Союзу.

Як пройшов цей подвійний ювілейний рік? Хто будував нову силу сімдесятирічного Батька-Союзу, а хто проспав цю велику нагоду? Які були успіхи й невдачі цього замітного року й як представляється УНСоюз після нього й які наслідки і завдатки він залишив на майбутні роки, — все це є предтом цього річного звіту. Стрункі колони чисел, як минулими роками, переплітають цей звіт і рідко мова їх не є цікавішою й ціннішою, як слова, які їх пояснюють. Треба тільки вглибитися в них, щоб їх зрозуміти.

Мавши на увазі те, що вже за рік відбудеться чергова, чотирорічна конвенція й для неї прийдеться ладити основне чотирорічне звідомлення, яке обійме також і минулий рік, думаю, що буде зовсім оправданим, щоб цей звіт обмежити до найосновніших питань.

НА БОЖОМУ ПОРЯДКУ...

Перед приступленням до наміченого порядку нарад, спинімся на хвилину й пристятім свою увагу справі, яка не є на нашім порядку, але постійно, від віків, є на порядку Божому: звернімся щирим серцем і вдячною пам'ятю до тих, що відійшли від нас і від нашої спільної, союзової праці у вічне життя. Майже всі вони відійшли після довгих десятків років відданої праці для своєї громади, після великих трудів для свого Союзу й то відійшли прямо від праці, бо хто з нечисленних наших громадських робітників може дозволити собі на довший відпочинок, що й казати — відхід на пенсію.

Ось довга, рішуче задовга, черга наших минулорічних втрат. Подаємо їх за чергою, яку їм присудило Провидіння, вироки якого невідомі нам навіть у цьому атомовому віці:

Володимир Янда, секретар і засновник 503 Відділу, помер 12-го лютого; Василь Плечонь, довголітній урядовець і останньо касир 170-го Відділу, помер 5-го березня; Іван Матейчук, секретар 107 Відділу, помер 21-го березня; Петро Лучанко, б. секретар 130 Відділу, помер 29 березня; Василь Рогач, секретар 302 Відділу, помер 29-го березня; Володимир Крушельницький, довголітній секретар 94-го Відділу, помер 18-го травня; Ілько Гринько, секретар 409 Відділу, помер 8-го червня; Василь Джус, відомий український бізнесмен, член 325 Відділу, помер 19-го червня; Сергій Литвиненко, відомий мистець, член 457 Відділу, помер 20-го червня; Тома Назар, б. секретар 123 Відділу, помер 16-го липня; Анна Громоцька, секретарка 373 Відділу, померла в серпні; проф. Іван Верб'яний, довголітній службовик головної канцелярії УНСоюзу і член 14 Відділу, помер 5-го жовтня; Володимир Пришляк, секретар і засновник 43 Відділу, помер 5-го жовтня; о. Юрій Паздрій, б. сотрудник пароха в Джерзі Сити і член 287 Відділу, помер 4-го листопада; Іван Крочак, довголітній урядовець, а останньо касир 204 Відділу, помер 23-го грудня; Софрон Федів, б. керівник друкарні „Свободи", член 490 Відділу, помер 26-го січня; Павло Заболоцький, союзовий діяч і делеґат на Конвенцію, касир 371 Відділу, помер 3-го лютого; Теодор Харитон, секретар 188 Відділу, помер 28-го лютого.

Кожний з цих Покійників це велика втрата для УНСоюзу, яку, в наші надміру скупі на відданих громадських діячів часи, нерідко годі заступити. Нехай пам'ять Їх та їх добрих громадських чинів і заслуг надовго збережеться в нашій вдячній союзовій громаді й заохочує нових громадян, зокрема молодь, вступати в Їх сліди й продовжувати їх незакінчене діло.

ДІЛЯНКИ ПРАЦІ СЕКРЕТАРСЬКОГО ВІДДІЛУ

Секретарський Відділ тільки по назві є відділом секретарським, як по давній традиції звикли його кликати, відділом рекордовим. На ділі він обнімає куди ширші завдання, першими поміж якими є: 1) канцелярійна праця, 2) праця організаційна та 3) інформаційно-пропаґандивно-вишкільна. Та й ці ділянки не обнімають ще усіх обов'язків головного секретаря. Він є також з уряду секретарем Головного Екзекутивного Комітету і секретарем Головного Уряду, а з призначення чи вибору є членом Культурної і Стипендійної Комісій й чимало інших несоюзових громадських установ.

Минулого року відбулися річні наради Головного Уряду в днях 18 до 22 травня та шість нарад повного Головного Екзекутивного Комітету в днях 19 березня, 6 травня, 28 червня, 16 вересня, 25 жовтня і 30 грудня. В цьому році відбулися наради повної Екзекутиви 19 березня. Крім засідань повної Екзекутиви, три члени Екзекутиви, які працюють в Головній Канцелярії УНСоюзу, відбули більше число коротких засідань для вирішення поточних справ, зокрема інвестиційних. Протоколи цих засідань були виготовані й зложені до збірки протоколів, а протоколи засідань повної Екзекутиви були надруковані в „Свободі", здебільшого на сторінках „Трибуни УНСоюзу".

1. Канцелярійна праця

Секретарський Відділ складався в минулому році з дванадцяти службовиків, на одного менше, як в попередньому році, бо з приводу довгої недуги відійшла україномовна секретарка головного секретаря. Асистентом головного секретаря був, як раніше, Володимир Сохан, а інші службовики, за часом служби, були такі: Стелла Расн, Меланія Мілянович, Теодор Литвинюк, Ярослава Левицька, д-р Іван Козак, д-р Осип Волощук, Іванна Коць, д-р Марія Кобринська, мґр Осип Стецура, мґр Наталія Залуська і Ольга Колодій. Брак україномовної секретарки дуже утруднював працю тим більше, що українські дівчата оминають секретарську кар'єру й тому придбати секретарку ще й до того для української мови є під цю пору неабиякою проблемою.

(Продовження на стор. 4-ій)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження)

Впродовж минулого року не було поза одним випадком довших занедужань. Службовики виконували свої завдання по традиції прикладно й праця могла проходити серед нормальних умов і приязного настрою. Як у раніших роках службовикам секретарського відділу належиться за це все від всього УНСоюзу признання й подяка, бо, вони, подібно, як більшість союзових діячів, трудилися для УНСоюзу не тільки заради хліба але й в розумінні ваги праці для української установи.

Було неписаним, але твердим законом Секретарського Відділу відповідати на листи, які наспіли до нього в дні їх одержання, або, в потребі, в найближчі наступні дні. Хіба лише з важливих причин відповідь відходила пізніше. При 500 Відділах УНСоюзу це є неабияке завдання. Про величину й тягар того завдання нехай свідчить число писем, які в 1964 році вийшли з Секретарського Відділу: 28,825. Якщо поділити це число числом місяців, то на один місяць припадає — аж страх усвідомити собі це — 2,400 писем.

Окремою чималою ділянкою праці відділу була розсилка різних потрібних для Відділів матеріялів, яких в мин. році було 1,600. Чималим завданням є переводжування зміни спадкоємців на грамотах членів, яких в минулому році було 1,249. Також зміна прізвищ членів, чи то з приводу подружжя дівчат і жінок, зміни громадянства чи інших причин забирала чимало праці. Таких змін переведено в минулому році 318. Для більшої видатности праці та для ощадної господарки силами й відповідного розложення праці на весь місяць, висилка замовлень, так званих ордерів, наступала, поза наглячами справами, як висилка членських аплікацій тощо, що-тижня, а зміна прізвищ і спадкоємців двічі на місяць. Але якщо секретарі чи члени просили про приспішення якоїсь орудки, вона була полагоджувана в дні, коли таке прохання наспіло.

Як раніше, так і в минулім році ми не встигли піти назустріч численним проханням секретарів, щоб скоріше висилати їм грамоти новооформлених членів. Не було й не є це в нашій спроможности з різних причин, але передусім тому, що дальше три четвертини членських аплікацій приходить до головної канцелярії в останніх двох-трьох днях місяця,а то й по його закінченні. А оформлення нового члена вимагає чимало труднощів внутрі і поза головною канцелярією, як фотографування аплікацій, одобрення головним лікарем тощо. Ще раз і ще раз прохаємо наших організаторів і секретарів, щоб вони у власному інтересі дбали про нових членів весь місяць, не тільки в останніх його днях та щоб, здобувши аплікацію, негайно висилали її до головної канцелярії.

2. Організаційна праця

Складаючи попередні річні справоздання з праці секретарського відділу, я намагався вичислити й систематично упорядкувати всі ділянки того відділу (зокрема всі його організаційні завдання), але, здається мені, без великого успіху. Та все ж і цим разом, уже всьоме, намагаюся це зробити. Здається мені, що основними ділянками організаційної праці є: постійне збільшування членів, зберігання існуючих членів, вдержування життєздатних відділів з працездатними урядовцями, їх вишкіл і постійний зв'язок з ними, підшукування нових відділових урядовців, де їх самі Відділи знайти не можуть, підшукування організаторів, їх вишкіл та нагляд над ними і чимало інших. Саме вичислення цих обов'язків говорить про величину завдання. Коли до того взяти до уваги, що кожна забезпеченева установа, а українська зокрема, нагадує типовий, діравий мішок, який випускає тим більше води, чим більше її в нього влити, то це дає змогу зрозуміти, чому на чоло всіх проблем УНСоюзу висувається проблема щораз то нового членства.

Як розв'язати цю проблему на лад загально-американський, де практично кожна людина й родина, яка веде упорядковане життя й дбає про себе й своїх близьких, є не тільки забезпечена, але забезпечена достатньо? Як бодай наблизити українців на американському континенті, щоб вони так цінили життьове забезпечення, як його цінять тих 120 злишком мільйонів американців, які разом мають 785 більйонів долярів забезпечення та й того не вважають достаточним, бо щороку набувають більше і більше. Наприклад у 1963 році набули вони на нових 89.5 більйона долярів, отже на багато більше, як десять відсотків всієї дотогочасної суми забезпечення! Як довести до того батьків наших українських родин, щоб вони пішли за прикладом своїх сусідів-американців і набули для своїх родин стільки забезпечення, скільки вони і члени їх родин заробляють за 22 місяці праці. Пересічний американець має $6,200 життьового забезпечення, а американська родина грубо понад $12,000. Мимо цього найновіша статистика показує, що забезпечення американців зростає скоріше, як заробіток. Це є переконливим доказом на це, що свідомість ваги життьового забезпечення щораз глибше вростає в американське населення, якого невід'ємною частиною є прецінь американський українець.

Якщо є точною статистика, яка подає, що наша Католицька Церква в Америці має зорганізованих кругло 350,000 парафіян, а наша Православна Церква 150,000, то на пів мільйона організованої української церковної громади ми маємо в наших братських забезпеченевих організаціях не більше, як яких сто чи стодесять тисяч громадян, напевно не більше. Іншими словами можна сказати, що навіть з тих свідомих громадян, які належать до своїх українських Церков, тільки ЩО П'ЯТИЙ є забезпечений у своїх забезпеченевих установах. Є достовірні докази на це, що величезна більшість українців в ЗДА і Канаді взагалі не є ніде забезпеченою, отже буде близьким правди твердження, що українці ще не усвідомили собі ваги життьового забезпечення взагалі. І тому найважливішим нашим завданням є переламати цей дивний опір, стопити льодову стіну, яка ділить нас від цього найпевнішого джерела нашої спокійної старости й майбутности наших дітей і наших дружин. Складати трудність у здобуванні нових членів виключно на це, що не прибувають сюди нові поселенці з України, хоч це правдиве, не слід, бо тут є ще сотні тисяч наших земляків, які не є забезпечені взагалі й стільки ж, які є забезпечені недостатньо. Здобути їх для УНСоюзу це наше найважливіше завдання, якого ми досі, в ширшому розмірі, не вміли розв'язати.

Та мимо того подивугідного опору української громади, в час, коли чимало братських організацій падали рік за роком, великим, можна сказати завеликим у відношенні до вислідy, накладом праці і запалу, йдемо вперед і хоч останній рік не належав до найкращих і той рік ми закінчили успішно й на один щабель вище підняли наш УНСоюз.

Ювілейні намагання розбудувати УНСоюз

В минулому році, році сантиментального огляду сімдесятирічної, постійно піонірської, праці нашої найстаршої на цім континенті і взагалі поза межами України, організації, ми старалися зробити великий крок вперед до наближення до нашої мети: стотисячного Союзу. Ми поставили собі безпосередню ціль: сім тисяч нових членів, що після покриття сподіваних трьох з половиною тисяч витрат, мало було нам надати кругле число 87.000 членства. Не сталося так, як думалося і як змагалося. Ми здобули, як попередніх років, кругло чотири з половиною тисяч нових членів й знову, як вже майже десяток останніх років, на одну тисячу збільшили нашу установу. Хтось уважав би себе щасливим, здобувши тисячку приросту, а то й не мавши втрати. Та ми з сумом згадуємо втрачену велику нагоду. Потіхою в цьому можуть бути невеликі, спектакулярні здобутки УНСоюзу і всієї української громади у вільнім світі на інших полях громадської активности. Про ці здобутки ми згадували на початку цього звіту. Величезний труд і запал вложений у виборення права на побудову пам'ятника батькові українського народу в столиці вільного світу й в поставлення його нашою працею й нашими коштами, при чому традиційно були чинні наші союзові відділи і їх членство, а далі величезний здобуток на полі познайомлення світу з Україною внаслідок появи англомовної Енциклопедії Українознавства, це почасти виправдує нашу невдачу на нашому організаційному полі і злагіднює смуток заведеної надії. Вірмо, що в цьому, також незвичайному, передконвенційному, році ми всю свою енергію спрямуємо на нашу союзову роботу і бодай в части відробимо минулорічне занедбання.

Внизу подані таблиці ілюструють нашу організаційну працю в минулому році. Вони говорять суховою числовою мовою про ті особи і ті Відділи, які достойно пошанували союзовий ювілей, щоб засвідчити вічну живучість Батька - Союзу. Найкращі з них були відзначені ювілейними союзовими відзнаками, а було їх 144.

До почесної і не менш корисної традиції УНСоюзу належить відмічувати свої ювілеї не тільки святкуванням, але й посиленою працею. За цією традицією пішов Головний Уряд і Екзекутива УНСоюзу, видавши на початку ювілейного року свої ювілейні заклики, основою яких була охота союзових діячів не тільки спомином і не тільки словом, але передусім ділом доказати прив'язання до УНСоюзу та пошану для його сімдесятирічної праці. Ювілейний труд, згідно із закликом Екзекутиви, мав пригадати запал і відданність давніх піонерів, які заложили підвалини УНСоюзу і всієї нашої громади в Америці.

Для тих, які відгукнулися на цей заклик і допомогли в ювілейному році дальше розбудовувати УНСоюз, були призначені ювілейні союзові відзнаки роботи відомого мистця Петра Холодного мол., виконані в золоті, сріблі і бронзі, за придбання бодай 50, 25 і 10 нових членів.

З правдивою приємністю слід ствердити, що цю почесну відзнаку здобули 144 передових союзових діячів. 15 з них здобули золоту відзнаку, 32 срібну і 97 бронзову. Минулого року, коли ми медалею о. Григорія Грушки відмічували ювілейний рік „Свободи" і заслуги діячів у тому році, усіх відзначених було 134. 15 осіб, які здобули золоту відзнаку, зорганізували імпонуюче число 1,237 нових членів, тобто по більше, як 82 члени пересічно на одного.

Поміж ними знаходяться чотири головні урядовці.

32 особи, які здобули срібну відзнаку, приєднали Союзові 933 членів, тобто кругло по 31 членів кожний. І поміж ними знайшлися аж п'ять головних урядовців.

97 осіб, які здобули бронзову відзнаку, придбали 1,256 членів, або по 13 членів пересічно на одного. Поміж ними знаходимо також п'ять головних урядовців.

Всіх 144 відзначених організаторів збагатили УНСоюз на дуже замітну суму 3.426 членів. Пересічно на кожного з них припадає близько 24 члени.

Коли зважити, що в минулому році УНСоюз придбав 4,398 нових членів, то поза цими 144 ювілейними працівниками, на решту кілька тисяч урядовців 484 Відділів припадає болюче скромне число 972 членів! Коли означити це відсотково треба ствердити, що 144 відзначених здобули 76% всього нашого минулорічного прибутку, а всі інші, що працювали або повинні були попрацювати в союзовому ювілейному році, усього 24%.

Це прикре порівняння нехай, хоч пізно, пригадає всім виборним відділовим урядовцям їх невиконаний обов'язок та заставить їх в цьому році відробити занедбання — а водночас нехай буде признанням і подякою тим 144 справжнім подвижникам росту і розбудови УНСоюзу в році його сімдесятиріччя.

Подані внизу таблиці ілюструють нашу організаційну працю в минулому році, а зокрема нашу ювілейну кампанію за дальшу розбудову УНСоюзу. Сухою мовою чисел вони говорять про особи й Відділи та Округи, які достойно пошанували союзовий ювілей, щоб засвідчити перед цілою українською заморською громадою жовучість Батька Союзу в його сімдесятиріччя.

ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ПРИЄДНАНИХ У 1964 РОЦІ ПО МІСЯЦЯМ

	Молодь	Дорослі	ADD	Разом
СІЧЕНЬ	80	149	88	317
ЛЮТИЙ	79	161	99	339
БЕРЕЗЕНЬ	111	165	77	353
КВІТЕНЬ	152	201	66	419
ТРАВЕНЬ	87	161	58	306
ЧЕРВЕНЬ	88	144	47	279
ЛИПЕНЬ	100	161	40	301
СЕРПЕНЬ	123	145	34	302
ВЕРЕСЕНЬ	98	140	27	265
ЖОВТЕНЬ	131	240	62	433
ЛИСТОПАД	148	248	55	451
ГРУДЕНЬ	203	311	119	633
Разом	1,400	2,226	772	4,398

ПЕРШУНИ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ — ЗДОБУВЦІ ЮВІЛЕЙНИХ ВІДЗНАК УНСОЮЗУ ТА ЧИСЛА ПРИЄДНАНИХ НИМИ У 1964 РОЦІ ЧЛЕНІВ

Золоті Ювілейні Відзнаки

Ч. П.		Ч. Членів	Ч. П.		Ч. Членів
1	І. Одежинський	192	8	М. Ткачук	63
2	С. Гавриш	138	10	Т. Шпікула	62
3	М. Ольшанський	109	11	М. Турко	59
4	Л. Боднар	100	12	П. Пущило	57
5	Б. Зорич	87	12	Р. Чучкевич	57
6	І. Геврик	85	14	Е. Гомотюк	53
7	П. Головачук	65	15	О. Вакай	52
8	М. Семків	63	15	Разом	1,237

Срібні Ювілейні Відзнаки:

Ч. П.		Ч. Членів	Ч. П.		Ч. Членів
1	Є Омельченко	45	18	Й. Ярема	28
2	А. Джула	38	18	В. Цимбала	28
3	М. Фединишин	35	20	І. Пиндус	27
4	П. Федик	33	20	М. Бобечко	27
5	Я. Карпяк	32	20	Д. Кошиловський	27
6	В. Гавриляк	31	20	М. Задерецький	27
7	Гелен Олек	30	20	інж. С. Куропась	27
7	д-р А. Слюсарчук	30	20	В. Запаранюк	27
7	І. Була	30	25	В. Пришляк	26
7	Г. Кісіль	30	27	В. Рефт	25
7	П. Тарнавський	30	27	Я. Падох	25
7	І. Телюк	30	27	В. Никифорку	25
13	Олена Штогрин	29	27	П. Ліщак	25
13	М. Харів	29	27	В. Попович	25
13	В. Колодій	29	27	О. Хома	25
13	д-р В. Палідвор	29			
13	О. Фаринич	29	32	Разом	933

Бронзові Ювілейні Відзнаки:

Відділ		Ч. Членів	Відділ		Ч. Членів
5	І Сидор	20	267	І. Флис	18
8	В. Мандзій	16	268	О. Барилка	17
13	І. Карабін	14	270	М. Варан	14
14	М. Отрок	14	274	Олеся Добрянська	11
19	д-р Р. Голіят	10	276	С. Іваницький	15
20	А. Триш	15	283	П. Пироганич	12
25	Квітка Стецюк	15	284	І. Василюка	13
28	І. Галіда	11	287	Т. Литвинюк	14
35	В. Вовчик	10	293	Марія Демидчук	12
45	М. Сеник	20	293	Мері Душник	11
47	Анна Гарас	15	295	С. Мотрович	13
48	С. Івасечко	10	304	М. Гнатик	10
55	А. Ціздин	10	309	П. Кобас	10
59	М. Галькевич	18	320	І. Малко	13
78	М. Петрунцьо	11	324	М. Карпин	10
80	М. Сеник	16	325	В. Цюпа	19
83	Р. Карбівник	10	325	Й. Лисогір	10
83	Т. Бак-Бойчук	14	327	А. Копистянський	10
86	д-р І. Сєрант	11	337	Е. Притула	13
94	М. Кончак	10	339	С. Лупацій	13
94	В. Крушельницький	10	345	М. Дербуш	19
116	І. Грибовський	10	347	Г. Тимчій	13
121	О. Гадз	10	348	Марія Макар	14
137	С. Колодруб	12	350	Т. Фінів	10
139	П. Питель	10	352	Я. Щербак	11
147	І. Зазворський	12	358	Катерина Мураль	13
149	Марія Стецьків-Дика	10	360	І. Гаврилюк	10
156	В. Новак	10	361	П. Кучма	18
158	д-р О. Саноцький	13	361	д-р В. Вишиваний	16
163	С. Филик	15	362	Ф. Петрик	13
172	В. Осадчук	10	364	М. Сеньків	10
173	П. Щерба	20	364	В. Владика	10
182	О. Гнатюк	11	375	І. Даньківський	11
194	І. Василишин	18	399	І. Красник	12
206	І. Кокольський	10	418	І. Мельник	10
214	О. Твардовський	10	422	Т. Тещук	10
219	Марія Юров	11	423	М. Куропась	10
220	І. Мелінишин	18	423	Т. Носієвич	11
221	П. Куліш	10	434	Б. Мельник	20
226	М. Кальба	12	437	М. Малинівський	11
233	Гелен Маґер	16	439	В. Зацерковний	17
234	І. Іваник	11	442	Катерина Потічна	15
238	Анна Ремік	16	461	М. Шпурко	13
240	А. Стецяк	19	469	К. Чорномаз	12
245	М. Мартиненко	10	473	О. Чайковський	15
254	В. Романишин	10	486	Я. Влищак	11
257	П. Сидьчак	21	495	М. Щевченко	10
257	М. Новак	10	506	А. Масний	10
266	В. Труфин	19	97	Разом	1,256

ЛИСТА ВІДДІЛІВ, ЯКІ ПРИЄДНАЛИ В ЦІЙ КАМПАНІЇ НАЙБІЛЬШЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ

Ч.П.	Ч.Відд.	Місцевість	Число членів	Ч.П.	Ч.Відд.	Місцевість	Число членів
1	153	Філядельфія, Па.	191	19	102	Клівленд, Огайо	39
2	423	Шикаго, Ілл.	127	19	336	Клівленд, Огайо	39
3	445	Вінніпеґ, Ман.	85	22	161	Ембридж, Па.	38
4	432	Торонто, Онт.	77	23	316	Рочестер, Н. Й.	35
5	42	Пасейк, Н. Дж.	76	23	183	Дітройт, Миш.	35
6	194	Ню Йорк, Н. Й.	72	23	155	Перт Амбой, Н. Дж.	35
7	221	Шикаго, Ілл.	71	26	292	Дітройт, Миш.	33
8	379	Шикаго, Ілл.	64	26	204	Ню Йорк, Н. Й.	33
9	131	Шикаго, Ілл.	61	28	257	Лос Анджелес, Кал.	32
10	63	Форд Сіті, Па.	59	28	106	Шикаго, Ілл.	32
11	346	Клівленд, Огайо	57	28	385	Мінneаполіс, Мінн.	32
12	277	Гартфорд, Конн.	54	28	325	Бруклин, Н. Й.	32
13	430	Філядельфія, Па.	52	32	395	Палатайн, Ілл.	31
14	83	Філядельфія, Па.	50	32	127	Бофало, Н. Й.	31
14	136	Палатайн, Ілл.	50	32	334	Клівленд, Огайо	31
16	86	Ню Йорк, Н. Й.	49	32	22	Шикаго, Ілл.	31
17	361	Ню Йорк, Н. Й.	47	36	174	Дітройт, Миш.	30
18	375	Філядельфія, Па.	41	36	414	Ню Гейвен, Конн.	30
19	48	Рідінґ, Па.	39	36	397	Філядельфія, Па.	30

ДОСЯГНЕННЯ ОКРУГ В КАМПАНІЇ 1964 РОКУ

Ч.П.	Округа (осідок)	Приєд. членів	Квота 1964 р.	Ч.П.	Округа (осідок)	Приєд. членів	Квота 1964 р.
1	Chicago, Ill.	712	1,000	18	Montreal, Que.	71	300
2	Philadelphia, Pa.	693	600	19	Minneapolis, Minn.	71	150
3	New York, N.Y.	426	750	20	Buffalo, N.Y.	66	150
4	Toronto, Ont.	310	600	21	Youngstown, Ohio	69	250
5	Cleveland, Ohio	291	500	22	Allentown, Pa.	59	125
6	Detroit, Mich.	196	500	23	Baltimore, Md.	49	150
7	Pittsburgh, Pa.	169	250	24	Boston, Mass.	37	150
8	New Haven, Conn.	153	250	25	Woonsocket, R.I.	23	75
9	Newark, N.J.	118	250	26	Wilkes Barre, Pa.	20	75
10	Rochester, N.Y.	117	250	27	St. Louis, Mo.	15	50
11	Passaic, N.J.	107	150	28	Smithmill, Pa.	11	50
12	Winnipeg, Man.	93	150	29	Scranton, Mass.	10	125
13	Utica, N.Y.	89	175	30	Ludlow, Mass.	6	50
14	Perth Amboy, N.J.	89	175	31	Elmira, N.Y.	1	50
15	Jersey City, N.J.	86	175		23 необ'єднаних відділів	96	75
16	Troy, N.Y.	83	125				
17	Frackville, Pa.	72	150				

ЧИСЛА ЗДОБУТИХ ЮВІЛЕЙНИХ ВІДЗНАК УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАМ

	Золоті	Срібні	Бронзові	Разом
1. Філядельфія	3	3	17	23
2. Шікаґо	6	3	8	17
3. Ню Йорк	—	3	14	17
4. Клівленд	1	3	6	10
5. Торонто	1	2	5	8
6. Дітройт	—	3	5	8
7. Ню Гейвен	1	1	3	5
8. Нюарк	—	1	4	5
9. Піттсбурґ	1	2	1	4
10. Рочестер	—	2	2	4
11. Бофало	—	1	3	4
12. Пассейк	1	—	2	3
13. Ютика	—	2	1	3
14. Трой	—	1	2	3
15. Монтреал	—	1	2	3
16. Янґстави	—	1	2	3
17. Аллентавн	—	—	3	3
18. Балтимор	—	—	3	3
19. Джерзі Ситі	—	—	3	3
20. Перт Амбой	—	2	—	2
21. Міннеаполіс	—	1	1	2
22. Фреквіл	—	—	2	2
23. Вінніпеґ	1	—	—	1
24. Бостон	—	—	1	1
25. Вунсакет	—	—	1	1
26. Ст. Луїс	—	—	1	1
Необ'єднані Відділи:				
Лос Анджелес	—	—	2	2
Денвер	—	—	1	1
Сан Франціско	—	—	1	1
Сіятел	—	—	1	1
Разом	15	82	97	144

НОВІ ЧЛЕНИ 1964 РОКУ ТА ЇХ ЗАГАЛЬНА СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАМ І ПРОВІНЦІЯМ

П.Ч.	Стейт, Провінція	Ч. членів	Їх сума забезпечення
1.	Pennsylvania	964	$1,438.500
2.	New York	774	1,264,000
3.	Illinois	689	998,500
4.	New Jersey	441	791,000
5.	Ohio	355	566,500
6.	Ontario, Canada	338	851,000
7.	Michigan	164	341,000
8.	Connecticut	153	287,500
9.	Manitoba, Canada	93	205,000
10.	Quebec, Canada	69	158,000
11.	California	48	74,500
12.	Maryland	47	100,000
13.	Massachusetts	44	92,000
14.	Minnesota	41	150,500
15.	Wisconsin	26	28.500
16.	Rhode Island	23	60,500
17.	Delaware	21	46,500
18.	Colorado	12	15,000
19.	Indiana	11	14,000
20.	British Columbia, Canada	9	15,000
21.	Washington	9	9,000
22.	Missouri	8	9,500
23.	Kansas	7	10,500
24.	Alberta, Canada	6	20,000
25.	Saskatchewan, Canada	6	8,000
26.	Nebraska	6	4,500
27.	New Hampshire	5	4,000
28.	Arizona	3	3,000
29.	Oregon	3	3,000
30.	District of Columbia	2	2,500
31.	West Virginia	1	1,000
	Разом	4,398	$7,573,000

НОВІ ЧЛЕНИ ПРИЄДНАНІ В 1964 РОЦІ ПО КЛЯСАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення:
T-16	62	$ 64,000
P-20	646	578,500
E-20	333	283,000
E-18	342	334,500
P-65	3	3,000
E-65	14	18,000
Разом молоді	1,400	$1,281,000

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення:
W	429	$ 461,500
P-20	976	965,000
P-65	99	130,500
E-20	534	540,500
E-65	146	237,500
DP	42	97,000
ADD	772	3,292,000
Разом дорослих	2,998	$6,292,000
Разом молоді і дорослих	4,398	$8,573,000

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УНСОЮЗІ

T-16 — часове забезпечення молоді важне до 16-го року життя;
T-18 — часове забезпечення молоді важне до 18-го року життя;
Кляса II (P-70) — забезпечення платне по смерти з вкладками до 70-го року життя;
Кляса III (E-16) — 16-літнє вивінувальне забезпечення;
P-20 — забезпечення платне по смерти з вкладками впродовж 20 років;
P-65 — забезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя;
E-18 — вивінувальне забезпечення платне у 18-ому році життя;
E-20 — двадцятилітнє вивінувальне забезпечення;
E-65 — вивінувальне забезпечення платне після осягнення 65-го року життя;
W, T — забезпечення платне по смерти з вкладками впродовж цілого життя;
O (P-70) — забезпечення платне по смерти з вкладками до 70-го року життя;
DP-60 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя і з вкладками впродовж цілого життя;
ADD — акцидентове забезпечення.

ГОЛОВНІ ПРИЧИНИ ВТРАТ ЧЛЕНІВ У КАМПАНІЇ 1964 РОКУ ПО МІСЯЦЯМ

	Суспн.- відн.	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам	Посмертні виплати
СІЧЕНЬ	122	52	58	55	57
ЛЮТИЙ	—	67	77	95	66
БЕРЕЗЕНЬ	57	76	90	70	60
КВІТЕНЬ	9	89	77	75	60
ТРАВЕНЬ	118	60	82	72	57
ЧЕРВЕНЬ	67	61	64	73	62
ЛИПЕНЬ	80	39	62	70	66
СЕРПЕНЬ	75	40	73	97	57
ВЕРЕСЕНЬ	69	84	83	125	61
ЖОВТЕНЬ	42	51	116	142	72
ЛИСТОПАД	32	57	101	86	69
ГРУДЕНЬ	76	75	118	89	60
Разом	647	751	999	1,049	747

СТАН ЧЛЕНІВ

	Число членів	Їх сума забезп.
Стан активних членів 1. січня 1964 року	75,608	$64,337,739
Стан активних членів 31. грудня 1964 року	75,573	68,051,328
Чистий прибуток за 1964 рік	— 35	$ 3,713,589
Стан усіх членів 1. січня 1964 року	83,493	$69,741,299
Стан усіх членів 31. грудня 1964 року	84,414	74,168,999
Чистий прибуток за 1964 рік	921	$ 4,427,700

Вище поміщені таблиці дають історію однорічної кампанії і її вислід. Вже перша таблиця, яка подає кількість приєднаних членів за місяцями, говорить великим голосом про це, що ми, як і працюємо, то дуже нерівномірно, несистематично. Тратимо перші місяці, а коли під кінець року приступимо до атаки, буває запізно на великий успіх. А минулий рік і його числа ще не такі різкі під цим оглядом, як були в інших роках.

Таблиці найбільше заслужених осіб, Відділів і округ не потребують пояснення, але заслуговують на нашу подяку і пошану. Затяммо їх, зокрема особи, на цей рік і на рік майбутній, конвенційний. Во стільки кожний має прав, скільки обов'язків візьме на себе! Їхні світлини поміщені тут під почесним написом „Будівничих УНСоюзу" — це тільки скромне признання їх заслуг і наша скромна подяка.

(Продовження в наступному числі)

Шевченківський концерт у Ванкувері

Тут над Тихим Океаном, за високими горами, де нераз нам здасться, що ми відтяті від Бога і людей, українське суспільно-громадське життя розвивається на всіх ділянках.

Як в минулих роках, так і цього року, 28-го березня, о год. 3-ій по обіді, в авдиторії Українського Католицького Центру, місцевий відділ КУК, при співучасті Української Католицької та Української Православної громад, рідних і танкових шкіл та молодечих організацій ЮСУМ, СУМК та Альфа Омега, віддав пошану Тарасові Шевченкові.

Програма концерту не вибаглива, але доказує нам, що тут за морем далеко від України, дух Шевченка живе в наших серцях. Доказом того були масова приявність народу, що прийшов пом'янути найбільшого поета „не злим тихим словом", як також численна участь дітей і молоді.

Такий концерт не слід оглядати лише з мистецького боку, а радше хочеться добачувати в нім ідейну і добру волю — і треба сказати, що організатори його та всі виконавці програми, виявили цю добру волю.

Англомовна місцева преса поміщувала ряд дописів з фотографіями про концерт, так само радіо і телевізія у своїх новинках звернули на нього увагу.

Деклямації із творів Т. Шевченка, хорові пісні, музикальні вокальні точки та українські танці були виконані добре. Програма підкреслила, що Шевченків дух також і нас кличе до чину, до праці для української громади, підказуючи нам, щоб ми не тратили віри і надії в себе, але спільно працювали в рамцях Комітету Українців Канади для нашого загального українського добра.

Церковний хор Української Католицької Парохії св. Покрови відспівав три пісні. Святочний реферат виголосив о. В. М. Ганушевський. Пані М. Російчук, при піяні Зенон Андріяшин, відспівала дві пісні до слів Т. Шевченка.

Слід зазначити, що решта точок програми, а саме хорові пісні, танки, деклямації та музикальні точки були виконані виключно учасниками наших Рідних і Танкових Шкіл та молодечих організацій ЮСУМ, СУМК та Альфа Омега.

Деклямації виконали Василь Шевчук, Линда Котелко, Віра Шевчук. Музикальні точки, піяно сольо, Зенон Андріяшин і Марійка Гайдимовська та оркестра з учасників школи українських танків відіграла в'язанку пісень до слів Т. Шевченка. Виступали три групи танцюристів зі школи танку під проводом п-ні Оксани Крипс, а саме, найменша початкова група у віку від 4 до 7 років, початкуюча група „Русалка" та танцювальна група молоді „Веселка". До танків приграла оркестра Шевчука.

Діточий хор при українській Католицькій парохії св. Покрови, під проводом п. В. Шміґеля, відспівав дві пісні.

Всі точки публіка нагороджувала рясними оплесками.

На кінці програми п. Іван Станько, заступник голови місцевого відділу КУК, зложив щиросердечну подяку всім тим що в який-будь спосіб причинилися до успіху Шевченківського Концерту.

Програма закінчилася відспіванням „Ще не вмерла Україна" і „Боже, щасти їй".

Оксана Крипс
гол. КУК, Відд. у Ванкувері

● **Опозиція в Португалії** проголосила день загальної жалоби з приводу потвердження, що весною цього року на еспансько-португальському кордоні вбито лідера опозиції, генерала Гумберто Дельґада, який кандидував у 1958 р. на президента Португалії проти диктаторського режиму прем'єра Антонія де Олівейро Салязара.

Десяті загальні збори Комісії Допомоги Українському Студентству (КоДУС-у)

8 травня відбулися в Парижі десяті звичайні загальні збори КоДУС-у, які розпочалися Службою Божою, що її відправив Всеч. о. І. Яцків.

В Зборах узяло участь 23 особи, що ними, крім чотирьох членів управи, було заступлених 25 громадських установ — членів КоДУС-у з ухвальним голосом, у тому числі обидві українські Церкви, УЦДОА, СУА, УМХС і УКС з Австрії; УДК, СУРБ і УНОТ з Бельгії; ОУуВБ з Великобританії; УВУ, УТГІ, ЦПУЕН, УМХС, СУП-КПС, ЗУАДК, і КО-УХР з Німеччини; НТШ, УАТ, ГУ-УХР, КО-УХР, ОУФ, УНС, СУФ та УСГ з Франції.

Як гості були заступлені клітини КоДУС-у в Австрії, Німеччині, ЗДА, Канаді і Австралії та заокеанські установи: Головна Рада Наукових Товариств ім. Шевченка в Торонті, Суспільна Служба Українців Канади в Торонті, Канадсько-Український Інститут Просвіти у Вінніпеґу, Український Народний Союз у Джерзі Сиді. Крім того призначили своїх заступників заокеанські співробітники і прихильники КоДУС-у: інж. Р. Білинський з Ню Йорку і мґр. М. Головатий з Шикаго. Слід додати, що згадані гості: ССУК з Торонта, КУІП з Вінніпеґу, УНС з Джерзі Ситі і мґр.М. Головатий відзначили свою участь у зборах грошовими пожертвами.

Збори відкрив, виконуючий обв'язки голови КоДУС-у, інженер М. Маслов, на пропозицію якого вибрано президію зборів у складі: голови, проф. д-ра О. Кульчицького та членів — мґра Ю. Костюка, заступника голови КоДУС-у в Австрії і доц., інж. Д. Пеленського, голови КоДУС-у в Німеччині та секретаря інж. Ольги Репетило.

Після вшанування пам'яті померлих, голови КоДУС-у сл. п., проф. інж. Є. Гловінського, секретарів КоДУС-у при Г. У. Самопомочі в Ню Йорку, проф. М. Терлецького і П. Свистуна, збори прийняли денний порядок нарад і вибрали Комісію для провірки мандатів, верифікації протоколу останніх загальних зборів і для підготови вибору нових органів КоДУС-у в складі: голови, проф. д-ра В. Янева, ред. Б. Вітошинського та інж. О. Мельниковича.

На підставі надісланих заяв прийнято нових членів, в Австрії: СУ, УМХС і УЖС, в Німеччині: КО-УХР, у Франції: ОУФ та скреслено КДУС у Женеві, що ліквідувався.

У дальшому ході нарад виголошувано і відчитувано привіти зборам та побажання з нагоди срібного ювілею КоДУС-у від Почесного Члена і опікуна КоДУС-у Високопреосв. Архиєп. Кир Івана та Кир Гавриїла, від згаданих вже членів, представництв і співробітників КоДУС-у, від ЛВУ з Торонта, ГУ — Самопомочі з Ню Йорку, СУ у ВБ з Лондону, д-ра В. Маркуся Шикаґо.

Мандатна Комісія, провіривши пред'явлені уповноваження делеґатів 25-ох громадських установ на всіх 29 членів КоДУС-у) і список присутніх, запропонувала визнати збори правосильними. Верифікаційна Комісія, ознайомившися із змістом протоколу попередніх зборів з 21-го січня 1963 р., запропонувала зборам його прийняти. Пропозиції одностайно схвалено.

Далі склали звіт про працю управи за 1962-63 і 1963-64 років в. о. голови інж. М. Маслов і секретар Т. Волошин. Звідомлення, за кожний рік окремо, надруковано в пресі і їх відбитки пересилалися своєчасно усім членам до відома, а крім того, вони були надіслані членам разом із запрошенням на збори, а під час зборів роздані всім учасникам зборів; збори погодилися їх не повторювати. Тому згадано тільки коротко про діяльність у минулому періоді, порівнюючи його цифрові дані з попередніми роками. На надходження у 1962-63 шкільному році, 23-му від часу існування КоДУС-у, склалися збірки і пожертви на круглу суму 37.000 франків, повернені стипендії 10.000 фр. На кошти завідування витрачено 3.700 фр., на допомогу для 75 стипендіятів понад 37.000 фр. За 1963-64 (24-му з часу заснування) надійшло по збіркам 38.000 фр., по поверненим стипендіям 13.500 фр. На кошти завідування видано кругло 3.000 фр., на допомогу для 52 стипендіятів 18.600 франків. Через помітне зменшення числа стипендіятів і зв'язане з цим зменшенням витрат, виникла надвишка, якою покрито дефіцити з 1960-1962 рр., що досягли 7.500 фр. і підвищено стипендії від 1-го жовтня 1964 р. Вони досягли таких розмірів: в Австрії до 600 шілінґів студентам, що студіюють дисципліни, важливі з української точки зору. У деяких випадках щомісячну допомогу підвищувалося до 1.000 шілінґів, у Німеччині від 60-120 марок, у Франції від 70-120 фр., в Юґославії — 100-150 долярів на рік.

За перше півріччя 1964-65 року, який є 25-им роком діяльности КоДУС-у надходження із збірок становили 25.500 фр., з повернених стипендій 5.200 фр. На допомогу для 52 студентів видано 21.500 фр., на кошти завідування 1 500. Подавано також допомогу організаторам студентських конґресів у Парижі 19-21. 4. 1963, в Лювені 20-24 квітня 1964 р. Для підготовлюваних УВУ літніх курсів українознавства в Мюнхені з 5 липня по 20 серпня 1965 р. асиґновано 2.000 марок на кошти подорожі і утримання для европейських студентів.

Новим у діяльності КоДУС-у за звітний час є даруванни студентам українських книжок, яке розпочалося у зв'язку з Шевченківськими Роковинами з ініціятиви п. Василя Вакуна з Вінніпеґу.

Контрольна Комісія відзначила у прочитаному її головою проф. д-ром В. Яневим звіті з провірки діяльности КоДУС-у взірцеве ведення секретарем КоДУС-у Т. Волошином книговодства та діловодства і збори на пропозицію Контрольної Комісії схвалили цю діяльність та висловили подяку уступаючій управі.

В дискусії над звідомленням з праці, в якій, крім членів управи, брали участь м-ґр Ю. Костюк, інж. Д. Пеленський, д-р А. Вирста, представник СУСТС Г. Панчук та інші, порушено справу потреби дальшої підвишки стипендій, щоб вони в більшій, ніж досі мірі забезпечували студії, зокрема студентів гуманітарних наук.

До кандидатів на допомогу КоДУС-у поставлено вимогу бути членами студентських організацій, а також їхньої участи в університетських курсах українознавства.

На пропозицію комісії, яка підготувала вибори нових органів КоДУС-у, загальні збори вибрали управу у складі: голова — проф. д-р О. Кульчицький, Сарсель, заступники голови — інж. М. Маслов, Париж, інж. доц Д. Пеленський, Мюнхен і мґр. Ю. Костюк — Відень; фінансово-господарський референт — о. шамбелян — М. Левенець, Париж; секретар — Т. Волошин, Сарсель; члени — інж О. Мельникович, Париж, інж. Г. Комаринський, Мюнхен та представник студентства. До Контрольної Комісії увійшли: проф. д-р В. Янів, голова та о. М Єреміїв і о. І. Яцків, члени.

Збори доручили управі висловити подяку за допомогу Владикам та постійним жертводавцям добродійникам КоДУС-у.

Схваленням кошторису бюджету на друге півріччя та пляну праці на 1965-1966 р. закінчено і закрито збори.

Комісія Допомоги Українському Студентству: 27, rue des Bauves, Sarcelles (S. et O.) France.

Сарсель, травень 1965 р.

Втрата одного року пластування...

(З листа Станиці Ню Йорк до батьків пластової молоді)



Вимашеровуємо на теренову гру...

„З закінченням шкільного року хочемо подякувати Вам, Дорогі Батьки Пластової Молоді, за Вашу співпрацю, а зокрема за точне посилання Ваших дітей на пластові сходини впродовж року. Діти мали змогу пройти теоретичне пластування за менш-більш 100 годин зайнять пересічно по дві години тижнево.

Сьогодні хочемо просити Вашої дальшої співпраці, — а саме все можливе зробити, щоб вислати дітей до пластового табору для завершення цілорічного пластування, тим разом у практиці.

Ми тішимося й ґратулюємо Вам, що Ви рішили дати дітям якнайкраще виховання, так у їх освіті, як і у виробленні життьової тугости й побудові їхнього характеру. Освіту дає їм школа, дві дальші прикмети здобуває молодь в домашнім теплі сім'ї й у Пласті.

Пласт має стати дитині, а згодом молодій людині, другою, ширшою родиною, в якій молодь у грі й пригодах, серед своїх ровесників вчиться дружби, відповідальности життьової заправи, послуху вміння спільно працювати вміння вести й відповідати за інших, вміння бути лідером у кожній задуманій справі.

Це не легке завдання Пласту можна досягти тільки тоді, коли молода людина пройде повний вишкіл пластування — без перерви.

Пропущений один табір — це змарнований рік підготови, це втрата року для дитини, втрата, якої не направити.

Майте, Дорогі Батьки, це на увазі й не жалійте нічого, щоб свою дитину на пластовий табір післати й перерви в її пластуванні не допускати...

„СЕРЦЯ І БУРЕВІЇ"

Закінчення зі стор. 2-ої

риків, але певним є те, що він не був комуністом.

Цікавий нарис про шляхетного Юрія Мову - Глушка, голову Далекосхідного Секретаріяту, про життя якого опісля в Україні ми так мало знаємо, окрім хіба короткого спогаду Д. Гуменної про зустрічі з ним у Києві та його трагічну смерть від голоду.

Інтересні фраґменти зустрічі з кольоритною особою Гадзамана, що віддав багато сил та знання для розвитку українського руху. Його брат живе тепер у Канаді і з ним В. Несторовичеві довелося пізніше співпрацювати. Здається, він і спонукав В. Несторовича писати цю хроніку.

Автор двічі згадує Петра Марчишина, кол. міністра в уряді Далекосхідньої Республіки, Кукура, правдоподібно С. Т. Кукурудза, одного з активних членів Українського Клюбу, засланого за українську працю „в солдати" до Манджурії з Поділля, де він учителював і працював разом з о. Прокопом Гордзієвським, першим настоятелем української православної церкви в Харбіні.

У Микольську автор зустрічався з О. Ступаком, тим, який організував скликання 1-го українського далекосхіднього з'їзду і з яким нам довелося працювати в Харбіні і збирати архів української преси в Азії, що зберігся до сьогодні.

Є в книжці й помилки, але ніхто не буде їх рахувати, бож це роман - хроніка, вартість якого для історії українського руху на Далекому Сході значна, бо він подає цікаве та правдиве тло для пізнання умовин життя та настроїв того часу.

Немало є у цій книжці прекрасних описів природи, оригінальних, свіжих висловів, хоч би таких, як: „закутавшись від холоду, поніс (він) скляний дзенькіт своїх кроків у заморожену ніч"...

Може є ще та хиба в книжці, що в ній трохи забагато любовних історій, банально повторюваних, але це, мабуть данина безжурному життю тих воєнних років. Вони теж надають певного кольориту цій хроніці.

* В. Т. Несторович. Серця і буревії, роман - репортаж, накладом автора, Дітройт-Шикаґо, 1965 р., стор. 468.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Що писала „Свобода" 50 років тому

„Свобода" ч. 55 з 13 травня 1915 р.

Доля проф. Михайла Грушевського

„Професорові М. Грушевському, засланому в Томську губернію, дозволено проживати в місті Симбірську над Волгою. Про облегшення долі нашого діяча клопоталися три видатні московські учені, між ними професор Шахматов, член Імператорської Академії Наук в Петрограді, столиці Росії."

Роковини Шевченка в Росії

„Дня 13-го марта, в день 101 роковин великого поета України, в Києві, столиці України, в університеті і політехніці розкинено українські відозви, що закликали молодіж до одноднєвного страйку з огляду на заборону уряду святкувати пам'ять Шевченка. В справу вмішалася, розуміється, поліція. Відомий Меншіков, редактор „Нового Времені", з приводу сього б'є на тривогу і кличе до боротьби з „мазепинцями". В Москві і Петрограді з почину місцевих українських організацій відслужено в одній з більших церков (в Петербурзі в Казанськім соборі) торжественні панахиди по поеті. Зійшлися представники українських організацій, української молодіжи і взагалі ціла українська колонія".

„Свобода" ч. 58 з 20 мая 1915 р.

Доріжня в Перемишлі

Доріжня в Перемишлі, як оповідають його мешканці, доходила при кінці облоги до нечуваних розмірів. Яйце коштувало 1 корону 20 центів, 1 кіло м'яся 12 корон, курка 18 корон, 1 хліб 16 до 18 корон. За 100 кілограмів пшениці плачено 600 корон, за жито 400 корон, а за картоплю 120 корон. Річ очевидна, що такі ціни раховано ще тоді, як було загалом ще що продавати. Взагалі гроші втратили були в Перемишлі всяку ціну і засоби поживи, як хто їх мав, вимінювано одні за другі. В останніх двох днях навіть залога кормилася тільки м'ясом коней, які вистріляно, щоб не попались в руки російської армії".

„Свобода" ч. 59 з 22 мая 1915 р.

Російська господарка в Станиславові

„Москалі, уступаючи зі Станиславова, вивезли з собою яко закладника між іншим — мітрата Гордієвського, директора гімназії д-ра Сабата, проф. д-ра Івана Дем'янчука, лікаря д-ра Володимира Яновича і інших. В часі побуту в Станиславові москалі старалися ширити свою культуру та нищити все, що було українське. Замкнули, зглядно застановили діяльність отсих українських інституцій: „Достава", „Церковна Штука", „Народний Базар", „Українська Книгарня", спілка торговельна „Злука" і ін. Багато Українців арештовано. Гімназіяльного ученика Соловія засудили на 3 місяці арешту за те, що „некорисно" висказувався про москалів. Грецько-католицьких священиків тероризують і або арештують, або силою викидають з парохії. Сі насильства, а також накладання великих контрибуцій на населення, биття нагайками, грабунки, безнастанні реквізиції і т. п. протверезили вже навіть деяких русофілів".

✝

В тяжкому горю ділюся
з Рідними, Приятелями й Знайомими
сумною вісткою з Рідного Краю,
що дня 19-го травня 1965 року по довгій і тяжкій недузі
на 81-му році трудолюбивого свого життя, упокоїлася в Бозі
в рідному селі Грушці, Станиславівської области
моя Найдорожча МАТИ

бл. п.
ПАРАСКА МОРОЗ

Покійна залишила доньку Анну і сина Мирона в Краю та сина Богдана в Америці.

Тяжким горем прибиті:
син — БОГДАН в Америці
АННА і МИРОН з родинами в Краю

Болюча втрата і тепле слово!

(Посмертна згадка про інж. Павла Біласюка)

4-го лютого упівніч парафіян Свято-Троїцького Катедрального Собору УАПЦ при 359 Брум вул. в Ню Йорку стривожила трагічна вістка про несподівану і наглу смерть інж. Павла Біласюка. Передзвонювалися телефони, сповіщаючи одні одних про відхід Павла у Вічність. Павла знали добре не тільки парафіяни Св. Троїцької парафії, його знав і ширший загал, і члени організацій та товариств, до яких він належав і в яких працював.

Народився покійний 14-го жовтня 1906 року в селі Янківці на Волині в родині незаможних батьків-селян. Він виніс з рідної хати традиції і звичаї нашого народу, любов до всього рідного, глибоку побожність та гуманність. Можливо, що краса кремянецької природи мала вплив на формування його характеру. Він мав лагідну вдачу, щирість та тонкість у відчуванні людського нещастя. З б. п. Павлом не можна було ніколи сваритися. Він своїм лагідним тоном відразу знижував „високий вольтаж" дискутанта і приводив його до нормального стану.

По закінченні кремянецької гімназії, з наплечником, виїхав він до Данцігу, щоб здобути освіту. Ще за студентських часів належав до „ОУН" і брав активну участь в громадсько-політичному житті. В 1933 році у зв'язку з вбивством міністра внутрішніх справ Польщі — Перацького, його заарештували, перевозячи з одної тюрми до другої. Нарешті відправили його до Берези Картуської, де він перебував рік.

В 1937 році, не дивлячись на перешкоди в науці, він скінчив політехніку в Данцігу з званням інженера будівельника.

Воєнна хуртовина другої світової війни закидає б. п. Павла аж до Греції. Але завдяки своєму ніжному характерові він і там, як українець-демократ та антинацист здобув симпатію. Не хотів залишитися у Греції і від'їхав в Україну.

В 1945 році виїхав із України до Німеччини, де був професором при університеті УНРРА. Приймав участь в творенні Парафії УАПЦ на вул. Дахавер і засновав Товариство Українських Інженерів у Мюнхені.

В 1949-му році прибув до ЗДА і працював як інженер. Маючи добре становище жертвував на наші наукові Організації та Товариства, без реклями. Висилав пачки нашим залишенцям в Німеччині, турбувався найменшою дрібничкою і старався чимсь допомогти.

Доля не судила жити покійному подружнім життям. Залишив він тут тільки у смутку друзів та знайомих, а на Рідних Землях своїх рідних. Нехай клаптик нашого українського православного кладовища у Бавнд-Бруці заступить йому Рідну Землю, яку покійний інж. Павло так любив і так за нею тужив!

На поминальному обіді, який улаштувало Сестрицтво ім. кн. Ольги на „невянучий вінок" в мам'ять б. п. інж. П. Біласюка, переведено збірку на Храм ім. св. Симона в Парижі у Франції, яка дала $274.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ

По $20: Симончук Андронік, Павло Демидович.

По $10: Настоятель Собору прот. Ю. Сікорський, О. І. Кульчицький, П. Тромса, род. В. Якимчук, О. Ілюк, Ю. Кузьмич, К. Перкевіч, Л. В. Пахолюки, Т. Б. Дзіваки, М. Андре, Г. Денисенко, В. Богданів, Хор при Свят. Троїцькій Парафії.

По $5: о. протодіякон М. Душко, Слободяник, Куйбіда, род. Суходолів, Ю. Бобровський, М. Миськів, П. Козьорог, Г. Онищенко, О. А. Заліско, А. Ветловас, О. Демченко, В. Монтика, Е. Нарушевич, О. М. Северини, А. Д. Олійники, В. Наливайко; $4 — Р. Скляр.; по три доляри: Тромса, О. Іванюк; по два доляри: Богунде Ляре, В. Шерей; по одному долярові: проф. Ю. Спільниченко, І. Кейс, Сердюк, Попенко, Г. Дудка, В. Свічкар, О. Степанюк, Г. Герман, Б. Чуприк, К. Громів. Разом 274 доляри. Гроші одержані з подякою! Кожному із 16-ти перших жертводавців записаних на цій листі пожертв — буде подарована на пам'ять книга творів б. п. проф. Миколи Плевако — жертви поневолювача України!

П. Плевако (Голова Комітету по будові Храму св. Симона в Парижі)

Осередок СУМА в Акроні, Огайо

Осередок СУМА ім. короля Данила в Акроні і його Відділ Ю. СУМА „Січеслав" ч. 32 започаткували свою діяльність в 1958 роц-і. Тоді юнацтво взяло участь вперше в сумівському таборі „Холодний Яр" коло Янґставну і від тоді почалася їх діяльність в Акроні. Мінялись Управи Осередку, а головами його були: інж. В. Лесняк, В. Галамай, П. Яцечко, М. Іваницук і О. Курило.

Акронський Осередок СУМА не є великий, бо старшого членства є 27 і Ю. СУМА 49. В Акроні інші товариства так само і сумівська молодь знаходить притулок в українській католицькій парафії Св. Духа, що її парохом є о. Дурбак, який ставиться надзвичайно прихильно до української молоді, в тому числі і до сумівської, і віддає церковну залю для сходин і різних сумівських імпрез.

Акронський Відділ Ю. СУМА „Січеслав" має вже за собою кілька років свого існування, але все таки стояв дещо позаді. Головно, що вів свою діяльність ще за старим способом, бо не дотримувався Правильника СУМ-у, який появився пару років тому і не вів своєї діяльности так, як більші Відділи Ю. СУМА в себе запровадили. Цьогорічна Управа Осередку СУМА і бувавний Ю. СУМА „Січеслав" В. Галамай постановили, щоб цього року Відділ привести до порядку і ввести нову систему та робити сходини по роях, і з тією метою 20-го березня запросили члена Г. У. СУМА Т. Цішкевича з Клівленду, щоб переорганізувати Відділ. В церковній залі св. Духа ми застали членів Управи Осередку СУМА. Були О. Курило, В. Галамай, В. Лесняк, О. Микитин, М. Коваль та інші сумівці, юнацтво Ю. СУМА і родичі. З коротким словом виступив Т. Цішкевич і приступили творити рої і назначувати ройових для кожного роя. Відділ „Січеслав" поділено на чотири рої, два дівочі і два хлоп'ячі: юнаки до 12-ти років — рій „Орли", поза 12 — рій „Стрільці". Дівчата також поділено на два рої: до 12-ти р. „Санітарки" і поза 12-ть р. „Горлиці". Мішаний курінь отримав назву „Дніпрові Хвилі" ім. Сагайдачного і до нього вибрано курінну управу в такому складі: Осипа Владичак — курінна, М. Малий — заступник, Оряна Микитин — писар, З. Парховський — скарбник, С. Пенчарський — організаційний, і Люба Галамай — вільний член.

В око впадає, що по менших громадах українська молодь є дещо відстала. Молодь менше знає українознавство. Осередок СУМА в Акроні також над тим застановляється вже від довшого часу, але часами є таки родичів вина, що не посилають своїх дітей до молодечих організацій в тому числі також і до СУМА. Осередки СУМА докладають всіляких зусиль, щоб затримати українську молодь при своєму оточенню. Таке саме завдання взяв на себе Осередок СУМА ім. короля Данила і його Відділ „Січеслав" ч. 32 в Акроні Огайо. Закінчено ці сумівські юнацькі реорганізаційні сходини молитвою „Боже Великий".

Володимир Кмет

Посмертні згадки

МИХАЙЛО МАНДРОНА, член 59 Відділу УНСоюзу в Бриджпорт, Конн., помер 3 квітня 1965 р. проживши 72 роки. Народився 25 вересня 1892 року в селі Залипє, пов. Рогатин, Зах. Україна. Полишив в смутку брата Стефана, дві сестри Катерину і Марію, шваґра Василя Велитка. Похорон відбувся 6 квітня 1965 р. з похоронного заведення до Української Кат. Церкви, а відтак на цвинтар св. Івана Хрестителя в Стратфорд, Конн. при участи родини, членів Товариства „Українська Січ" — Відд. 59 УНСоюзу і членів 30 Відділу УРСоюзу і членів Укр. Нар. Дому та приятелів.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Галькевич, секр.

ГРИГОРІЙ ЛАЗАР, член Б-ва св. о. Николая — Відд. 276 УНС в Амбридж, Па., помер дня 3 червня на удар серця. Прожив 71 літ. Походив з села Фрага, пов. Рогатин, Україна. Полишив дружину, одного сина і 3 доньки. Все мріяв про поворот на вільну Україну.

Вічна Йому Пам'ять!

Подав Михайло Фук

● Ізраїльське військо перевело плановий рейд проти трьох йорданських прикордонних пунктів, з яких буцім-то ведено останні протиізраїльські саботажні акти. Ізраїль признався до тих рейдів, заявивши, що це не акти пімсти, а „перестороги". Згодом в Єрусалимі між йорданською та ізраїльською частинами була стрілянина, в якій також були вбиті.

ВШАНУВАННЯ ПРОФЕСОРА РОМАНА ПРИДАТКЕВИЧА

Надзвичайний професор Морей Стейтового Коледжу, в Морей Кентокі, Роман Придаткевич з осягненням сімдесятого року життя відходить на емеритуру. Братство американських музиків, Фі-Му-Альфа Сімфонія установило на його пошану щорічну нагороду для найуспішніших студентів музичного відділу цієї високої школи. До бронзової таблиці із гравірованим наголовком „Нагороди ім. Романа Придаткевича" буде додаватися щорічно одно ім'я та прізвище нагородженого студента. Треба додати, що за дев'ятнадцять літ свого навчання в Морей Коледжі проф. Придаткевич допоміг около двом десяткам українських студентів (більшість з них студенти музики) покінчити університетські студії та здобути собі посади в американських прилюдних школах.

Місцевий Ротарі Клаб влаштував 15 квітня в честь проф. Р. Придаткевича сходини, під час яких наш мистець дав власний концерт. Як повідомляє „Леджер енд Таймс" „професор Придаткевич грав не тільки з блискучим розмахом, досконалою технікою, але зі захоплюючим відданням музики. Було очевидним, що артистичність і мистецька сила, з якою Придаткевич грав на скрипці зворушувала присутніх. Він одержав бурхливе признання". А „Рота Паттер", бюлетень Ротарі-Клабу у Морей, подає, що Придаткевич „грав не тільки з технічним блиском, особистим чаром та знаменитим виразом, але виконуючи ті твори, які він так любить, викликував глибоке зворушення у слухачів".

Дня 22-го квітня відбувся в залі музичного відділу М. С.К. послідній концерт Придаткевича, як активного професора. Місцеві газети „Палука, Демократ" та часописи інших місцевостей помістили крім великої світлини також дані про музичну кар'єру Придаткевича, як скрипака та композитора.

Програма концерту включала крім „Дуо" Стравінсього, „Скрипкового Концерту" Дворжака і коротших творів також відомого нашому громадянству „Чабана" Придаткевича. Цей виступ притягнув ентузіястичну публіку, а в переповненій залі наш мистець одержав теплу овацію, яка була відданням пошани праці мистця та педагога.

Перейшовши на емеритуру, Придаткевич матиме нагоду дальше та більше інтензивно творити нові та викінчувати давніші свої музичні твори та вернутися частинно до прилюдних виступів. Останніми часами М. С. Коледж допоміг видати Першу Симфонію (Визволення) Придаткевича, першу частину якої виконував уперше і з успіхом славний Леопольд Стоковський в Денвері Колорадо ще в січні 1951 року. Віримо, що наш мистець, в повному здоров'ї, звільнившись з учительської праці, зможе далі працювати на користь української музики так, як в триццятих роках в Ню Йорку, коли його власні концерти, концерти його Українського Тріо і концерти української музики Приятелів Української музики робили для справи української культури в Америці, як це зареєстрована Свобода, незаперечну прислугу.

І. В.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СЕРЕДА, 16-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Клюб Поступовий — 70 Відд. в год. 7-ій веч. в УНДомі при 96 Fleet St. Просимо прибути і забрати свої дивіденди. — П. Костик, секретар.

П'ЯТНИЦЯ, 18-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

АСТОРІЯ, Л. Ай. Н. Й. Піврічні збори Б-ва св. о. Николая — 5 Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі. Проситься прийти і забрати свої дивіденди і вплачувати свої членські вкладки на час. — А. Малан, предс., А. Климишин, кас., І. Сидор, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Піврічні збори 133 Відд. УНС відбудуться 18 червня ц. р. о год. 7:30 веч. в приміщеннях Укр. Кат. Школи при Sanford Ave. & Ivy St. На порядку: Звіт Контрольної Комісії. Будуть роздані чеки-дивіденди. — А. Дубас, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. 397 Відд. повідомляє, що приймання вкладок буде в п'ятницю, 18 червня при 5020 Йорк Ровд від год. 7-8 веч. і в суботу 19 червня при 847 Н. Френклін від год. 3 до 4. — О. Штогрин, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Січ — 170 Відд. о год. 6-ій вечером в домівці Укр. Нар. Дому. Проситься членів прибути на збори, вирівняти свої вкладки і забрати дивидендові чеки. — Д. Дидик, секр.

СУБОТА, 19-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорноморська Січ — 14 Відд. в Січовій залі. Проситься членів прибути на 7:30 веч. Буде роздача чеків-дивіденди. — В. Роговський, гол., М. П. Отрок, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го ЧЕРВНЯ 1965 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. УНС відбудуться в неділю, 20 червня о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу, 292 Гудсон Аве., Рочестер, Н. Й. Проситься членів прибути на час і вирівняти свої залеглости. — В. Колдансвкий, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127-ий Відд. в год. 11:30 ранку в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Збирання вкладок відбувається що неділі в вище поданім часі і місці. — І. Була, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Піврічні збори відбудуться о годині 3 по пол. в УНДомі під числом 214 Фултон вул. На порядку: Звіт Управи і Контр. Комісії. На зборах можна відібрати дивідендові чеки. — А. Гнатюк, секр.

ТАРЗАН, ч. 5449. Ватажків син Тонґо!



Ватажок тубільців щойно згадав, що хлопець у павіянів — це його син!

— Очевидно, що я був зворушений втратою Тонґа, — продовжував ватажок, — але я погодився з волею богів . . .

— Крім того, Тонґо тепер щасливий . . Він навіть є ватажком племени!